

Sähköasennusalan kannattavuus selvitys 2022

Alma Talent toteuttaa Sähkö- ja teleurakoitsijaliiton kannattavuustutkimuksen tänä vuonna kuudentta kertaa. Sähkö- ja teleurakoitsijaliiton jäsenyrityksistä on tehty kannattavuustutkimuksia jo vuosikymmeniä. Kannattavuustutkimuksessa selvitetään STUL ry:n jäsenyritysten kannattavuuden ja taloudellisen aseman kehitystä.

Sähköasennusalan kannattavuustutkimus perustuu Sähkö- ja teleurakoitsijaliiton jäsenyritysten uusimpiin tilinpäätöstietoihin. Vuotta 2022 koskeneessa tutkimuksessa käsiteltiin 728 yritystä, joiden yksinomaisena tai pääasiallisena toimialana oli sähköasennus. Tutkittavien yritysten tilinpäätöstiedot on tallennettu Alma Talentin tilinpäätöstietokantaan yritysten virallisista tilinpäätöksistä, jotka on saatu joko suoraan tutkimukseen osallistuneilta yrityksiltä tai Kaupparekisteristä 30.6.2023 mennessä. Tilinpäätöstiedot on oikaistu Yritystutkimus ry:n ohjeistuksen mukaisesti vertailukelpoisuuden varmistamiseksi.

Katsauksen lopussa Luvussa 10 on esitetty tunnuslukujen laskentakaavoja ja tulkintaohjeita. Niiden avulla tunnusluvut kertovat lukijalle enemmän informaatiota ja samalla tulkinta helpottuu.

Tutkimuksen on laatinut tilinpäätösanalyytikot Joshua Ervaala ja Hannu Penttinen yhdessä data scientist Tommi Huotarin kanssa. Tilinpäätösten analysointia tutkimusta varten ovat tehneet lisäksi tilinpäätösanalyytikot Enni Lunkka, Jere Pankka ja Kalle Holm.

Alma Talent on yksi maan johtavista tietopalvelujen tarjoajista. Palveluidemme avulla asiakkaamme voivat parantaa kilpailukykyään reagoimalla nopeasti toimintaympäristön muutoksiin ja välttää riskejä käyttämällä päätöksenteon pohjana luotettavaa ja virallista informaatiota.

<https://www.almatalent.fi/tietopalvelut>

tietopalvelut@almatalent.fi

Sisällys

1	Johdanto.....	1
2	Tutkimusaineisto ja tulosten esittäminen	3
3	Toiminnan laajuus ja tehokkuus.....	4
3.1	Liikevaihto.....	4
3.2	Henkilöstö	5
3.2.1	Liikevaihto henkilöä kohden	5
3.2.2	Jalostusarvo henkilöä kohden	7
3.2.3	Henkilöstökulut henkilöä kohden	7
4	Kannattavuus.....	8
4.1	Kannattavuuden kehitys.....	8
4.2	Rahoitustulos ja nettotulos	10
4.3	Sijoitetun pääoman tuotto	12
5	Taloudellinen asema.....	14
5.1	Taloudellisen aseman kehitys.....	14
5.2	Vakavaraisuus	14
5.3	Maksuvalmius	16
6	Yritysten taloudellinen asema yleisten ohjearvojen perusteella	21
6.1	Kannattavuus yleisten ohjearvojen perusteella	22
6.2	Vakavaraisuus yleisten ohjearvojen perusteella	23
6.3	Maksuvalmius yleisten ohjearvojen perusteella	24
7	Tulokset alueittain	25
8	Kumulatiivinen kustannus- ja taserakenne.....	29
8.1	Kustannusrakenne	29
8.2	Taserakenne	30
9	Yhteenveto.....	32
10	Tunnuslukujen laskentakaavat ja tulkinta.....	34
Liite 1 Toimialatilasto: Sähkö- ja teleurakointialan yritykset		

1 Johdanto

Sähköasennusalan hyvä jakso sai jatkoa

Keskimääräisen sähköasennusalan yrityksen liikevaihdon kasvu on ollut huomattavasti koko talouden kasvua nopeampaa viime vuosien aikana. Sama trendi jatkui myös vuonna 2022. Suomen talous vuonna 2022 kasvoi 2,1 prosenttia¹. Sähköasennusalan yritykset kasvattivat liikevaihtoaan keskimäärin 9 prosentilla. Edellisvuoteen verrattuna, jolloin keskimääräinen toimialan yritys kasvoi 7,9 prosentilla, toimialan kasvu nousi kohtuullisesti.

Nykyisessä markkinatilanteessa nopeimmin kasvava neljännes toimialan yrityksistä on pysynyt kasvattamaan liiketoimintaansa vähintään 32,2 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Samanaikaisesti kuitenkin heikoiten kasvavan neljänneksen liikevaihto on supistunut vähintään 6,1 prosenttia. Eri kokoluokittain tarkasteltuna kasvu on ollut epätasaista, pienten alle puoli miljoonaa euroa vaihtavien yritysten keskimääräinen kasvu oli 2,9 prosenttia ja yli 10 miljoonaa euroa vaihtavien kasvu 5,9 prosenttia. Muiden kokoluokkien kasvu oli vuonna 2022 parantunut merkittävästi edellisvuoteen verrattuna.

Toiminnan tehokkuus oli loivassa nousussa vuonna 2022. Keskimääräinen liikevaihto per henkilö nousi 149 tuhannen euron tasolle ollen koko tutkimusjakson 2016–2022 korkeimmalla tasolla. Jalostusarvo per henkilö on ollut tutkimusjaksolla loivassa kasvussa saavutuksen vuonna 2022 tutkimusjakson korkeimman tason 62 tuhatta euroa. Toiminnan tehokkuuden kasvun myötä myös henkilöstökulut ovat olleet lievässä nousussa. Vuonna 2022 sähköasennusalan työntekijän palkkoihin ja henkilösivukuluihin käytettiin keskimäärin 52 tuhatta euroa per henkilö. Niin toiminnan tehokkuus kuin keskimääräiset henkilöstökulutkin kasvavat siirryttäessä pienemmistä yrityksistä suurempiin. Tehokkuus on ollut läpi tutkimusjakson parempaa liikevaihdoltaan isommissa yrityksissä. Vuonna 2022 liikevaihto per henkilö on yli 10 miljoonaa euroa vaihtavilla yrityksillä ollut lähes kaksinkertainen suhteessa alle puoli miljoonaa euroa vaihtaviin yrityksiin, kun samaan aikaan henkilöstökulut ovat olleet noin 1,5-kertaiset.

Kannattavuus ei parantunut edellisvuodesta

Kannattavuuden keskimääräinen taso on ollut toimialalla hyvällä tasolla. Keskimääräisen yrityksen käyttökate on ollut tasainen vuodesta 2016 lähtien, mutta se laski tyydyttävälle tasolle vuonna 2021 ja pysyi siellä vielä vuonna 2022.

Vuonna 2022 kannattavuus käyttökatteella mitattuna ei parantunut vaan pysyi edellisvuoden tasolla ollessaan 6,6 prosenttia. Rahoitustulosprosentti laski edellisvuodesta 0,2 prosenttiyksikköä ja nettotulosprosentti nousi 0,1 prosenttiyksikköä. Sijoitetun pääoman tuotto-prosentti jatkoi laskua 0,3 prosenttiyksiköllä. Sijoitetun pääoman tuotolla mitattuna kannattavuus on kuitenkin ollut keskimäärin erinomaisella tasolla koko tarkastelujakson ajan ja vuonna 2022 se on ollut sitä jopa 51,7 prosentilla yrityksistä. Huomattavaa on, että hyvä kannattavuus painottuu pitkälti erityisesti 1–10 miljoonaa euroa vaihtaviin yrityksiin, kun sitä suuremmilla yhtiöillä kannattavuus on ollut jonkin verran alhaisemmalla tasolla.

¹ Suomen virallinen tilasto (SVT): Kansantalouden vuositilinpito [verkköjulkaisu]. ISSN=2954-0828. Helsinki: Tilastokeskus [Viitattu: 26.7.2023].
Saantitapa: <https://stat.fi/tilasto/vtp>

Maksuvalmius ja vakavaraisuus pysyneet hyvällä tasolla

Yritysten keskimääräinen vakavaraisuus omavaraisuusasteella mitattuna on kasvanut tarkastelujaksolla. Vaikka omavaraisuusaste on ollut koko tarkastelujakson keskimäärin hyvällä tasolla, on se jatkanut viime vuosina positiivista kehitystään ja ollut keskimäärin jo erinomaisella tasolla vuodesta 2018–2022. Tyypillisesti suuremmilla yrityksillä omavaraisuusaste on pieniä verrokkeja matalampi, ja tämä on havaittavissa myös sähköasennusalalla läpi tarkastelujakson.

Maksuvalmius on ollut keskimäärin erinomaisella tasolla. Quick ratiolla mitattuna maksuvalmius on ollut tarkastelujaksolla keskimäärin 1,7, joka kertoo rahoitusomaisuuden kattavan lyhytaikaiset vastuut 1,7 kertaisesti. Vuonna 2022 quick ratio nousi hieman keskivertoa korkeammalle ollen 1,8.

Ostovelkojen ja myyntisaamisten kiertoaikojen kehitys on ollut vahvasti sidoksissa toisiinsa. Myyntisaamisten kiertoaika oli vuonna 2022 35 päivää ja ostovelkojen kiertoaika oli 38 päivää. Tutkituilla yrityksillä myyntisaamisten kiertoaika on laskenut kahdella päivällä, ja ostovelkojen kiertoaika on pysynyt samana vuonna 2022 kuin vuonna 2021. Keskimäärin myyntisaamisten kiertoaika on hieman ostovelkojen kiertoaikaa lyhyempi, jolloin yritysten saamiset tuloutuvat hieman aiemmin kuin ostovelat tulevat maksuun.

2 Tutkimusaineisto ja tulosten esittäminen

Tutkimuksessa on käytetty vuoden 2022 osalta 728 osakeyhtiön tilinpäätöstietoja. Tutkimusjoukko koostuu STUL ry:n jäsenistöstä. Tilinpäätöstietoja on saatu suoraan jäsenyrityksiltä sekä Patenti- ja rekisterihallituksesta. Yritysten tilinpäätökset on oikaistu yleisten tutkimusperiaatteiden mukaisesti. Omistajan palkkakorjausta ei ole tehty, vaikka omistaja olisi nostanut palkkansa kokonaan tai osittain osinkoina tai yksityistuottoina.

Tutkimusraportissa sähköasennusalan yritysten tulokset on esitetty kaikkia yrityksiä kuvaavan mediaanin lisäksi jaettuna pienempiin osajoukkoihin sekä kokoluokan että sijainnin mukaan. Kullekin osajoukolle on laskettu sitä kuvaava mediaaniarvo tarkasteltavasta tunnusluvusta.

Taulukko 2-1 Tutkimusaineiston yritysten lukumäärä

Yritysten lukumäärä	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Osakeyhtiöt	614	650	714	758	807	894	966	995	728
Yritysten liikevaihdon mukaan									
<0,5 M€	217	257	282	305	344	371	430	428	322
0,5-1,0 M€	122	126	129	122	126	148	151	162	91
1,0-5,0 M€	188	194	220	229	251	274	266	279	202
5,0-10,0 M€	26	30	32	38	42	41	51	47	47
>10,0 M€	45	47	47	55	56	65	69	76	67
Alueen mukaan									
Uusimaa	199	216	231	248	272	305	324	329	254
Lounais-Suomi	155	171	187	197	219	241	261	268	191
Itäinen Suomi	112	122	131	135	146	156	164	171	118
Läntinen Suomi	72	80	89	92	98	108	115	117	86
Pohjois-Suomi	60	65	72	77	84	89	103	107	80

Raportin taulukoissa on esitetty tutkimustulokset osakeyhtiöistä. Henkilöyhtiöt on jätetty raportissa tarkastelun ulkopuolelle johtuen tietojen vähäisestä saatavuudesta. Kokonaisuudessaan tarkastelujoukko on pienentynyt hieman edellisvuodesta, pysyen kuitenkin tilastollisen merkitsevyyden kannalta riittävällä tasolla. Yleisesti mediaani toimii keskilukuna sitä paremmin, mitä suurempi havaintomäärä on kyseessä.

Liikevaihtoluokkiin yritykset on luokiteltu sen mukaan, mikä yrityksen liikevaihto kunakin vuonna on ollut. Näin ollen tietty yritys voi kuulua eri luokkaan eri vuosina. Tutkimustuloksia tulkittaessa on otettava huomioon, että kaikista yrityksistä ei ole ollut käytettävissä tilinpäätöstietoja koko tarkastelujaksolta ja tästä syystä yritysjoukot eri vuosina eroavat toisistaan. Tästä aiheutuvaa lievää epätasaisuutta tarkasteltaessa tunnuslukujen kehitystä usean vuoden aikavälillä ei pidetä tutkimusjoukon suuren koon takia merkittävänä.

Aineistosta on laskettu mediaanit sekä ylä- ja alakvartiilit. Mediaani on suuruusjärjestykseen asetetun aineiston keskimäinen arvo. Aineistosta 50 % on siten mediaania suurempia ja 50 % mediaania pienempiä. Mediaani usein kuvaa aineiston keskimääräistä arvoa paremmin kuin aritmeettinen keskiarvo. Yläkvartiili on arvo, jota suurempia on 25 % aineistosta ja alakvartiili vastaavasti arvo, jota pienempiä on 25 % aineistosta.

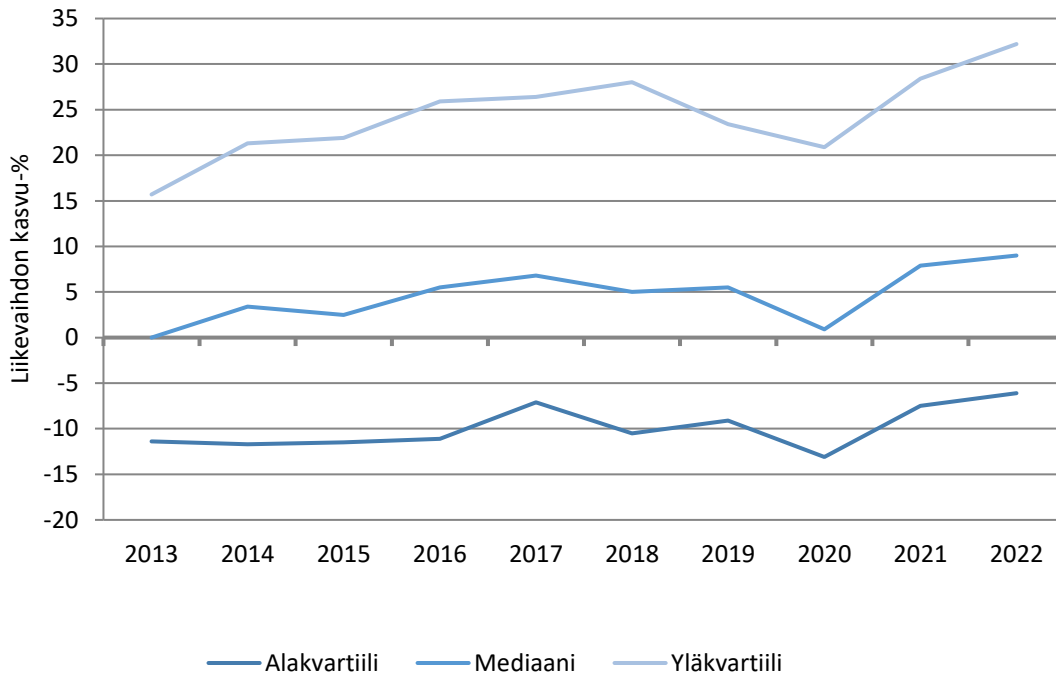
3 Toiminnan laajuus ja tehokkuus

Taulukko 3-1 Yritysten toiminnan laajuus, mediaanit

%	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	5,5	6,8	5,0	5,5	0,9	7,9	9,0	5,8
Liikevaihdon kasvu-% yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	-1,0	3,4	2,4	1,8	-1,6	5,8	2,9	2,0
0,5-1,0 M€	2,7	2,3	6,0	1,9	-0,5	7,6	14,0	4,9
1,0-5,0 M€	12,6	9,6	8,3	5,9	4,2	12,0	12,9	9,4
5,0-10,0 M€	9,1	17,7	2,2	9,3	3,1	19,0	24,7	12,2
>10,0 M€	7,2	6,5	2,7	8,5	1,3	6,0	5,9	5,4

3.1 Liikevaihto

Kuva 3-1 Yritysten liikevaihdon kasvu-%

Toimialan kasvu on jatkunut edellisvuosien tapaan kasvutahdin yltäessä tarkastelujakson korkeimmalle tasolle. Vuonna 2022 toimialan yritykset kasvoivat noin 55 prosenttia nopeammin kuin keskimäärin tarkastelujakson aikana. Liikevaihdon keskimääräinen kasvu oli 9 prosenttia, kun se edellisvuonna oli 7,9 prosenttia. Kannattavuustutkimuksessa tarkasteltujen yritysten liikevaihdon mediaani vuonna 2022 oli 668 tuhatta euroa. Vuonna 2022 63,7 prosentilla yrityksistä liikevaihto kasvoi, kun edellisvuonna vastaava luku oli 64,1. Vuosina 2013–2017 liikevaihdon kasvu on kokonaisuutena ollut kasvutrendissä niin ala- ja yläkvartiiliin kuin mediaaninkin osalta. Kasvu hidastui vuosina 2018–2020, jonka jälkeen se on alkanut taas nousemaan. Vuonna 2022 sekä mediaani että ala- ja yläkvartiilit ylsivät kaikki tarkastelujakson korkeimmalle tasolle.

Liikevaihdon kasvu on vaihdellut eri kokoluokkien välillä vuosittain. Keskimäärin kasvu on ollut vahvinta 5–10 miljoonaa euroa vaihtavilla yrityksillä. Vuonna 2022 liikevaihdon kasvuprosentti on noussut 0,5–10 miljoonaa euroa vaihtavilla yrityksillä, ja puolestaan laskenut alle 0,5 miljoonaa sekä yli 10 miljoonaa vaihtavilla yrityksillä. Alle 0,5 miljoonaa vaihtavilla kasvuvauhti on hiipunut edellisvuoden 5,8 prosentista 2,9 prosenttiin, ja yli 10 miljoonaa vaihtavilla 6 prosentista 5,9 prosenttiin. Selkeästi vahvinta kasvua on esiintynyt 0,5–1 miljoonaa sekä 5–10 miljoonaa euroa vaihtavilla yrityksillä. 0,5–1 miljoonaa vaihtavien yritysten kasvuvauhti on ollut lähes kolminkertainen vuonna 2022 tarkastelujakson keskiarvoon verrattuna ja 5–10 miljoonaa vaihtavilla kaksinkertainen. Eri kokoluokissa kasvu oli vuonna 2022 vaihtelevaista edellisvuoteen verrattuna. Koko tarkastelujakson keskiarvoon verrattuna on jokainen kokoluokka kuitenkin pystynyt kasvamaan tarkastelujakson keskiarvoa nopeammin.

Vertailuvuosien trendi ennen vuotta 2021 oli laskeva, joka johtui heikommasta markkinatilanteesta ja globaalista pandemiasta.

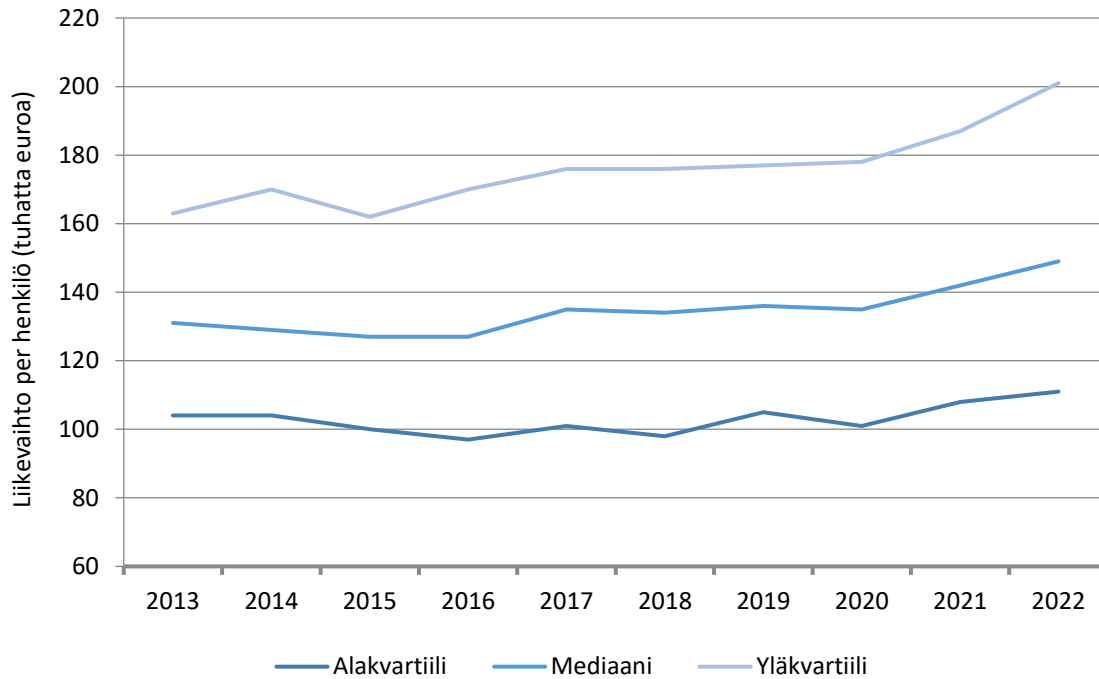
3.2 Henkilöstö

Tutkimukseen osallistuneiden yritysten henkilöstön lukumäärän mediaani vuonna 2022 oli 9. Pienten yritysten suhteellinen osuus on vähentynyt edellisvuodesta, mutta se ei ole vaikuttanut yritysten keskimääräiseen henkilömäärän ollenkaan.

3.2.1 Liikevaihto henkilöä kohden

Työntekijää kohden lasketulla liikevaihdolla arvioidaan toiminnan tehokkuutta. Menetelmä on karkea yksittäistä yritystä tarkastellessa, sillä tapa raportoida henkilöstömäärä vaihtelee yritysten välillä. Lisäksi ulkopuolisina palveluina ostettavat henkilöstöpalvelut vaikuttavat tähän arvioon. Menetelmä antaa kuitenkin hyvän kuvan tehokkuuden kehittymisestä, kun käytettävä aineisto on riittävän laaja.

Kuva 3-2 Yritysten liikevaihto per henkilö

Mediaaniyrityksen liikevaihto henkilöä kohti oli 149 tuhatta euroa vuonna 2022, kun se edellisellä tilikaudella oli 142 tuhatta euroa. Vuoden 2016 jälkeen tunnusluvun mediaaniarvo on ollut nousutrendissä. Vuonna 2022 keskimääräinen yritys on kyennyt tekemään henkilöä kohden 22 tuhatta euroa enemmän liikevaihtoa verrattuna vuoteen 2016.

Ylimmän ja alimman kvartiilin välinen ero on pysynyt huomattavan suurena läpi tarkastelujakson. Yläkvartiilin tehokkuus on tarkastelujaksolla ollut 1,8-kertainen suhteessa alakvartiiliin henkilöä kohden lasketun liikevaihdon perusteella. Taulukosta 3–2 voidaan huomata, että tehokkuus kasvaa tasaisesti liikevaihdon kasvaessa. Yli 10 miljoonaa euroa vaihtavien yritysten keskimääräinen tehokkuus onkin vuonna 2022 ollut lähes kaksinkertainen suhteessa pienimpään, alle puoli miljoonaa euroa vaihtavaan yritysjoukkoon.

Taulukko 3-2 Liikevaihto/hlö, mediaani

1 000 €	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Keskiarvo
Liikevaihto	711	746	724	712	634	670	668	695
Henkilöstö keskimäärin	9	9	9	8	9	9	9	9
Liikevaihto/hlö	127	135	134	136	135	142	149	137
Liikevaihto/hlö yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	94	100	97	106	102	113	112	103
0,5-1,0 M€	120	118	114	129	118	127	137	123
1,0-5,0 M€	134	142	139	141	141	147	157	143
5,0-10,0 M€	158	178	169	169	169	185	191	174
>10,0 M€	196	189	184	201	198	215	208	199

3.2.2 Jalostusarvo henkilöä kohden

Taulukko 3-3 Yritysten jalostusarvo per henkilö, mediaani

1 000 €	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	58	60	59	60	60	61	62	60
Jalostusarvo/hlö yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	46	46	48	50	49	49	53	49
0,5-1,0 M€	56	58	55	58	58	56	56	57
1,0-5,0 M€	62	62	62	63	62	63	65	63
5,0-10,0 M€	61	70	66	66	66	70	70	67
>10,0 M€	70	70	70	65	68	73	72	69

Jalostusarvo henkilöä kohden kuvaa yrityksen hankkimilleen tavaroille ja palveluille tuottamaa lisäarvoa yhtä työntekijää kohden. Näin ollen se on liikevaihdon per henkilö ohella toinen hyvä mittari kuvaamaan henkilöstön sekä yrityksen toiminnan tehokkuutta. Keskimääräinen henkilöä kohden laskettu jalostusarvo vuonna 2022 oli 62 tuhatta euroa ollen täten koko tarkastelujakson korkeimmalla tasolla. Tarkastelujaksolla vuosina 2016–2022 jalostusarvo henkilöä kohden on kasvanut 4 tuhannella eurolla. Kokoluokkia tarkasteltaessa huomataan vastaava ilmiö, kuin liikevaihto per henkilö -lukuja tarkasteltaessa huomattiin. Suuremmat yritykset kykenevät tuottamaan enemmän lisäarvoa liiketoimintaan henkilöä kohden.

3.2.3 Henkilöstökulut henkilöä kohden

Taulukko 3-4 Henkilöstökulut per henkilö, mediaani

1 000 €	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	49	50	50	50	50	51	52	50
Henkilöstökulut/hlö yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	33	36	38	39	41	41	40	38
0,5-1,0 M€	45	46	48	48	48	49	50	48
1,0-5,0 M€	50	52	51	52	50	52	54	52
5,0-10,0 M€	53	56	56	54	53	57	57	55
>10,0 M€	57	57	58	58	58	60	61	58

Henkilöstökulut kasvavat yrityksen koon mukaan, kuten Taulukosta 3–4 nähdään. Keskimäärin liikevaihdoltaan suurimmassa yritysluokassa henkilöstökulut per työntekijä ovat noin 1,5-kertaiset suhteessa liikevaihdoltaan pienimpään yritysluokkaan. Henkilöstökulut/työntekijä mediaani on ollut tarkastelujaksolla lievässä kasvussa ollen 52 tuhatta euroa vuonna 2022.

4 Kannattavuus

Yrityksen kannattavuudella tarkoitetaan pelkistettynä yrityksen kykyä tuottaa toiminnallaan enemmän tuloja kuin tulojen tuottamiseen käytetään varoja. Toimialan kannattavuutta ja kannattavuuden kehitystä on arvioitu käyttökatte-, rahoitustulos- ja nettotulosprosentilla sekä sijoitetun pääoman tuottoasteella.

4.1 Kannattavuuden kehitys

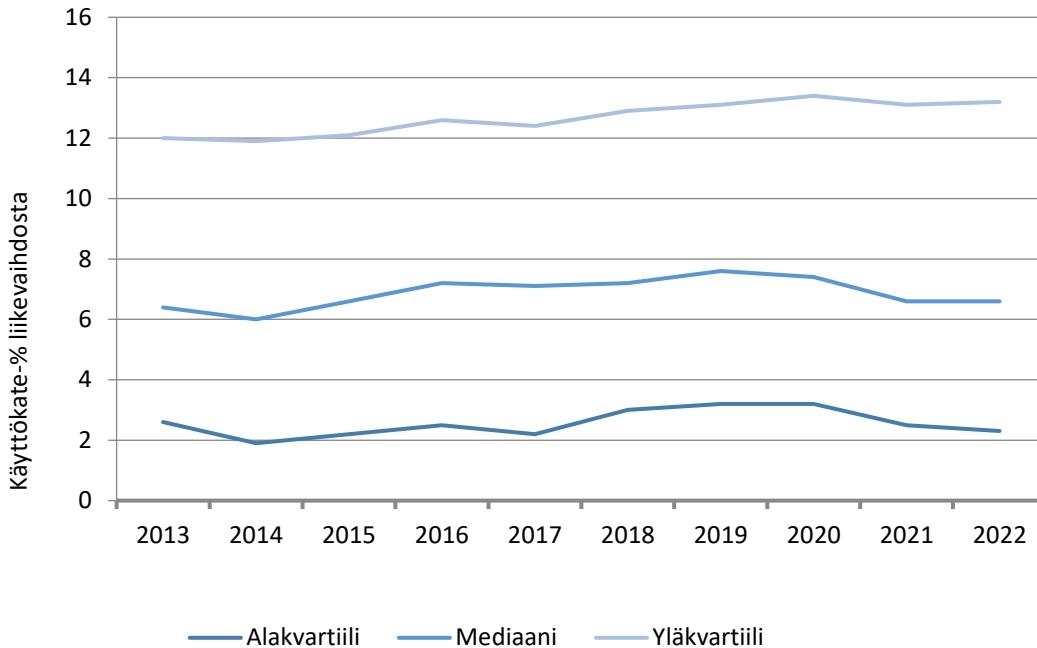
Tutkimusjoukon kannattavuus näyttää vakiintuneen kohtuullisen hyvälle tasolle. Yritysten tuloksenteko kyky on pysynyt kohtuullisen vakaana viime vuosien ajan. Kaiken kaikkiaan kannattavuuden kehitys on ollut neutraalia tarkastelujaksolla. Kuitenkin viimeisenä kahtena vuonna kannattavuus on ollut hieman edellisvuosia heikompaa. Vuoden 2020 jälkeen kannattavuus on ollut hieman tarkastelujakson keskiarvon alapuolella jokaisessa tunnusluvussa. Pienestä laskusta huolimatta tunnusluvut ovat pysyneet hyvällä tasolla ja sijoitetun pääoman tuotto on pysynyt erinomaisella tasolla läpi tarkastelujakson. Yleisesti yli 15 prosentin tuottoa sijoitetulle pääomalle voidaan pitää erinomaisena tuloksena. Vuonna 2022 kannattavuus laski hieman vuoden 2021 tasosta. Sijoitetun pääoman tuotto, jolla mitataan kannattavuutta, laski 0,3 prosenttiyksikköä.

Kannattavuuden hajonta on pysynyt läpi tarkastelujakson suurena kaikilla mittareilla. Sijoitetun pääoman tuotolla mitattuna ala- ja yläkvartiilien ero kannattavuudessa on ollut jopa kymmenkertainen. Täten kannattavuuden voidaan todeta jakautuvan melko epätasaisesti eri yritysten välille.

Nettotulosprosenttia tarkasteltaessa tappiollisia yhtiöitä oli vuonna 2022 jopa 22,5 prosenttia kaikista joukon yrityksistä. Tappiollisten yritysten määrä on tarkastelujaksolla ollut hienoisessa nousussa neljän vuoden ajan. Tappiollisten yritysten määrä kasvoi edellisvuodesta 1,6 prosenttiyksikköä. Tappiollisten osuuden ollessa keskimäärin 20 prosenttia tarkastelujakson aikana. Vastaavasti 20,1 prosenttia yhtiöistä saavutti vuonna 2021 yli 10 prosentin nettotuloksen liikevaihdosta, luvun säilyessä samalla tasolla viimeisenä neljänä vuotena.

Kannattavuudessa on nähtävissä selkeä trendi eri kokoluokittain tarkasteltaessa. 1–10 miljoonaa euroa vaihtavilla yrityksillä kannattavuus on pieniä yrityksiä sekä yli 10 miljoonaa euroa vaihtavia yrityksiä keskimäärin merkittävästi parempaa kaikilla käytetyillä mittareilla tarkasteltuna ja läpi koko tarkastelujakson. Suhteessa muihin yrityksiin, 1–10 miljoonaa euroa vaihtavat yhtiöt ovat tehneet tuottoa sijoitetulle pääomalle keskimäärin lähes kaksinkertaisesti.

Kuva 4-1 Yritysten käyttökate-%

Sähköasennusalalla on hyvän tai erinomaisen käyttökateprosentin rajana pidetty 7 prosenttia. Vuonna 2022 tutkimukseen osallistuneista osakeyhtiöistä tämän raja-arvon ylitti 47,5 prosenttia yrityksistä. Täten voidaan todeta tutkimuksessa olleiden yhtiöiden kannattavuuden olevan keskimäärin vähintäänkin kohtuullisella tasolla.

Käyttökateprosentin mediaani pysyi edellisvuoden tasolla ollen hieman koko tarkastelujakson keskiarvon alapuolella. Alakvartiiliin kuuluvien yritysten käyttökateprosentti laski edellisvuodesta 0,2 prosenttiyksikköä ja näin ollen se on tarkastelujaksoin toiseksi heikoin heti vuoden 2017 jälkeen. Yläkvartiiliin kuuluvien yritysten käyttökateprosentti sen sijaan nousi edellisvuodesta 0,1 prosenttiyksikköä ja oli koko tarkastelujakson toiseksi paras vuoden 2020 jälkeen. Kokonaisuutena yritysjoukon käyttökate on vieläkin hyvällä tasolla.

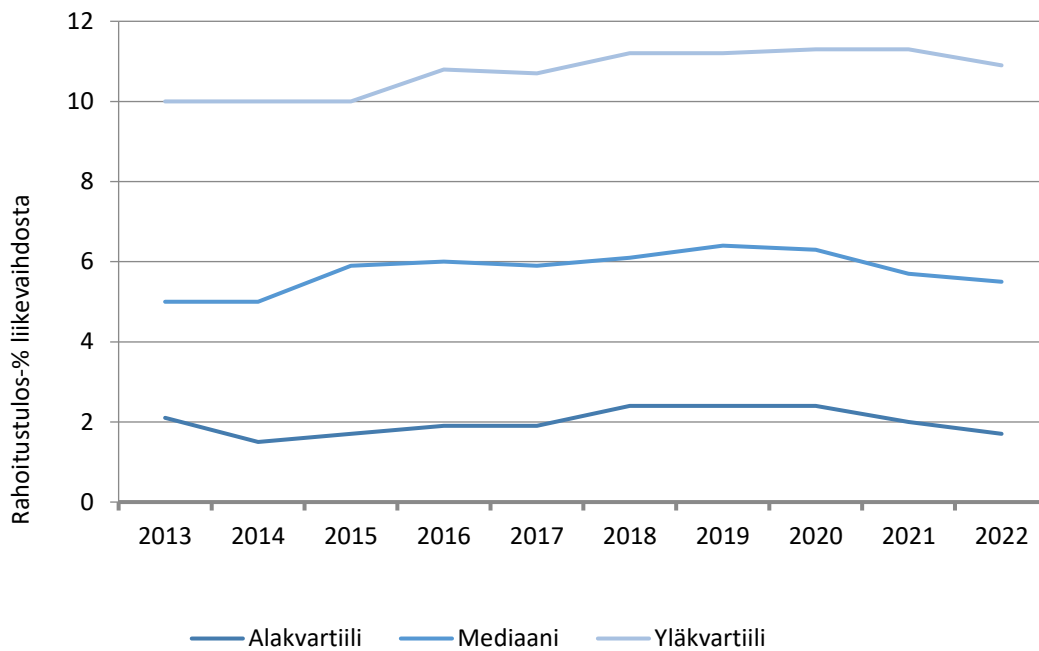
Eri kokoluokittain tarkasteltuna, kasvu on painottunut selkeästi 5–10 miljoonaa euroa vaihtaviin yrityksiin. Näiden käyttökateprosentti on tarkasteluajanjaksolla parantunut keskimäärin jopa 1,4 prosenttiyksikköä.

Taulukko 4-1 Yritysten käyttökate-%, mediaani

%	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	7,2	7,1	7,2	7,6	7,4	6,6	6,6	7,1
Käyttökate yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	7,5	7,0	7,7	8,2	7,8	6,9	6,5	7,4
0,5-1,0 M€	6,6	7,1	5,8	7,5	6,3	6,8	7,3	6,7
1,0-5,0 M€	7,6	7,2	7,3	7,9	7,9	6,5	6,9	7,3
5,0-10,0 M€	5,6	7,4	7,4	5,9	7,7	7,2	7,5	7,0
>10,0 M€	5,5	6,0	4,9	5,3	5,3	5,7	5,4	5,4

4.2 Rahoitustulos ja nettotulos

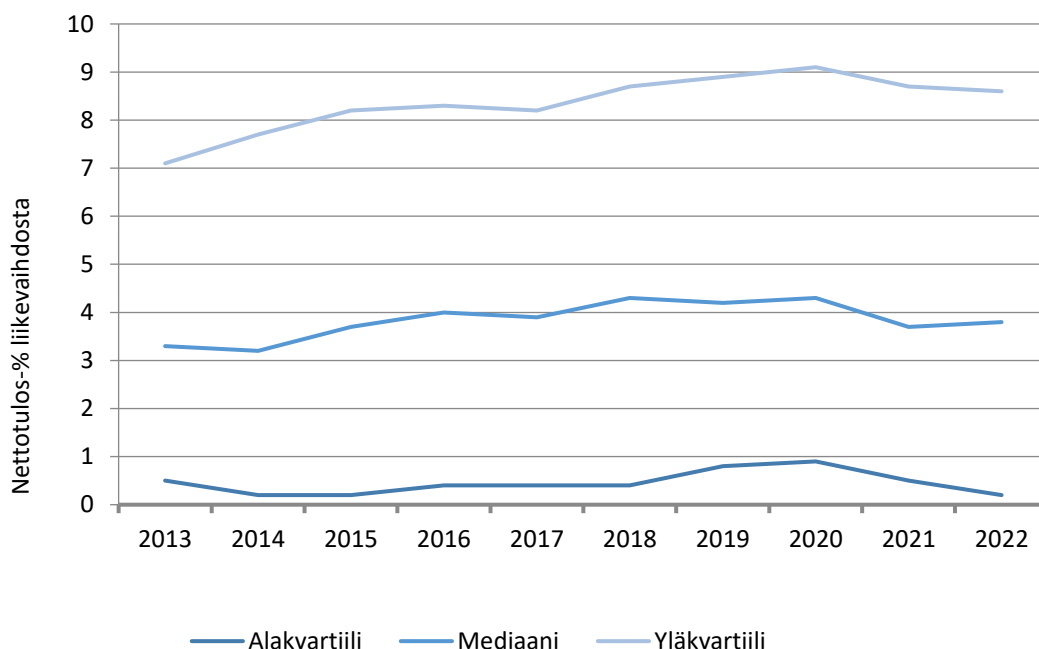
Kuva 4-2 Yritysten rahoitustulos-%

Taulukko 4-2 Yritysten rahoitustulos-%, mediaani

%	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	6,0	5,9	6,1	6,4	6,3	5,7	5,5	6,0
Rahoitustulos-% yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	6,1	5,8	6,4	6,8	6,6	6,0	5,5	6,2
0,5-1,0 M€	5,6	5,8	4,9	6,2	5,1	5,9	6,3	5,7
1,0-5,0 M€	6,1	6,2	6,5	6,7	6,5	5,3	5,9	6,2
5,0-10,0 M€	4,8	6,3	5,9	5,1	6,7	6,1	6,1	5,9
>10,0 M€	5,2	5,0	4,8	4,8	4,4	4,7	4,3	4,7

Kuva 4-3 Yritysten nettotulos-%

Niin yritysjoukon rahoitustulosprosentti kuin nettotulosprosenttikin olivat loivassa kasvussa lähes koko tarkastelujakson ajan. Molemmat kuitenkin kääntyivät 0,6 prosenttiyksikön laskuun vuonna 2021 rahoitusprosentin ollessa 5,7 ja nettotulosprosentin ollessa 3,7. Vuonna 2022 rahoitustulosprosentti jatkoi laskuaan ja laski 0,2 prosenttiyksikköä, mutta nettotulosprosentti parani edellisvuodesta 0,1 prosenttiyksiköllä.

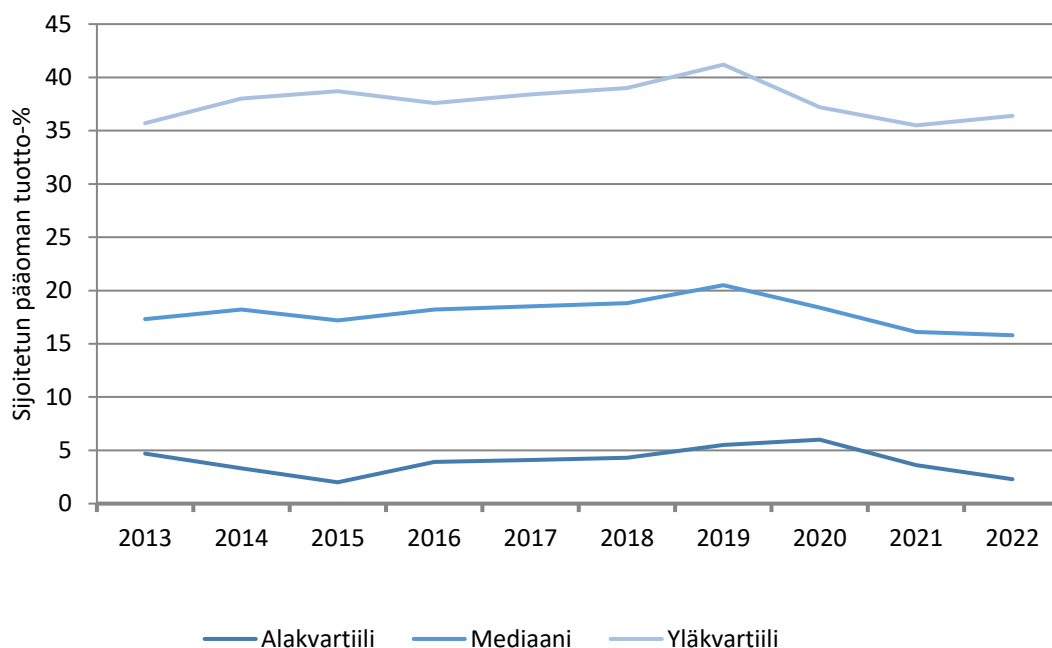
Heikoimman kvartiilin yritysten nettotulosprosentti on tarkasteluajanjaksolla ollut pitkään käytännössä nollassa. Näin ollen noin 23 prosenttia yrityksistä on päätenyt vuosittain tappi-
olle taikka maksimissaan nollatulokseen. Nettotulosprosentin nousu ei kuitenkaan riittänyt tarkastelujakson keskiarvon rikkomiseen.

Taulukko 4-3 Yritysten nettotulos-%, mediaani

%	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	4,0	3,9	4,3	4,2	4,3	3,7	3,8	4,0
Nettotulos yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	3,0	3,1	3,4	3,9	4,0	3,0	2,7	3,3
0,5-1,0 M€	4,0	4,0	3,8	4,3	3,8	4,2	4,1	4,0
1,0-5,0 M€	5,0	4,2	4,7	5,3	5,1	4,1	4,4	4,7
5,0-10,0 M€	3,8	4,9	4,7	4,2	5,8	5,6	4,5	4,8
>10,0 M€	3,1	3,4	3,0	2,8	2,9	2,9	2,5	2,9

4.3 Sijoitetun pääoman tuotto

Kuva 4-4 Yritysten sijoitetun pääoman tuotto-%

Kannattavuustutkimuksessa käsiteltyjen yritysten sijoitetun pääoman tuotto-%:n mediaani vuonna 2022 oli yleisten arviointiperusteiden mukaan erinomaisella tasolla ja on ollut sitä koko tarkastelujakson ajan. Mediaani laski edellisvuodesta 0,3 prosenttiyksikköä ollen 15,8 prosenttia. Edellisvuoteen verrattuna ylin kvartiili yrityksistä onnistui kasvattamaan sijoitetun pääoman tuotto-%:n, kun taas mediaani ja alin kvartiili yrityksistä laskivat.

Ala- ja yläkvartiilin välinen ero kannattavuudessa sijoitetun pääoman tuotto-%:n mitattaessa on ollut merkittävä koko tarkastelujakson ajan. Kun heikoiten kannattavalla neljänneksellä sijoitetun pääoman tuotto on laskenut 2,3 prosenttiin, on parhaiten kannattavalla neljänneksellä sijoitetun pääoman tuotto on kasvanut yli 35 prosenttia vuosittain. Vuonna 2022 erot ovat kuitenkin hieman kasvaneet ala- ja yläkvartiilien välillä alakvartiilin laskiessa kolmasosan ja yläkvartiilin pysyessä edellisvuoden tasolla.

Taulukko 4-4 Yritysten sijoitetun pääoman tuotto-%, mediaani

%	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	18,2	18,5	18,8	20,5	18,4	16,1	15,8	18,0
Sijoitetun pääoman tuotto yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	11,1	14,9	12,9	14,2	14,0	11,4	12,3	13,0
0,5-1,0 M€	15,9	14,7	16,4	18,1	15,2	16,7	19,6	16,7
1,0-5,0 M€	26,4	24,0	24,9	26,8	23,6	20,6	20,2	23,8
5,0-10,0 M€	22,8	29,2	26,0	21,3	30,1	24,4	27,0	25,8
>10,0 M€	16,2	17,8	12,0	12,4	12,3	14,4	11,8	13,8

Kokoluokkia tarkasteltaessa huomataan, että keskimäärin parhaiten ovat tuottaneet liikevaihdoltaan keskikokoiset yritykset, joiden liikevaihto on miljoonan ja kymmenen miljoonan välillä. Ero 1–10 miljoonaa euroa vaihtavien sekä yli 10 miljoonaa euroa vaihtavien yritysten välillä sijoitetun pääoman tuotossa on todella merkittävä. Teoriassa suuremmilla yrityksillä pääoman pitäisi olla tehokkaammassa käytössä, mutta todennäköisesti koon mukanaan tuomat lisääntyneet hallinnointikustannukset laskevat pääomalle saatavaa tuottoastetta.

Pienillä, alle puoli miljoonaa vaihtavilla yrityksillä pääoman tuottoaste on taas pysynyt läpi tarkasteluajanjakson selkeästi koko joukon keskiarvoa alemmalla tasolla. Pienten yritysten osalta heikkoa tuottoa voidaan selittää suuremmalla pääomantarpeella suhteessa liiketoiminnan volyymeihin ja siten tuottotasoon.

Vähintään 15 prosentin sijoitetun pääoman tuoton vuonna 2022 saavutti noin 51,7 prosenttia vertailuyhtiöistä, kun edellisvuonna vastaava osuus oli 52,1 prosenttia. Yleisellä tasolla yli 15 prosentin sijoitetun pääoman tuottoa voidaan pitää erinomaisena. Sijoitetun pääoman tuotto jäi negatiiviseksi 20,3 prosentilla vertailuyhtiöistä vuonna 2022.

5 Taloudellinen asema

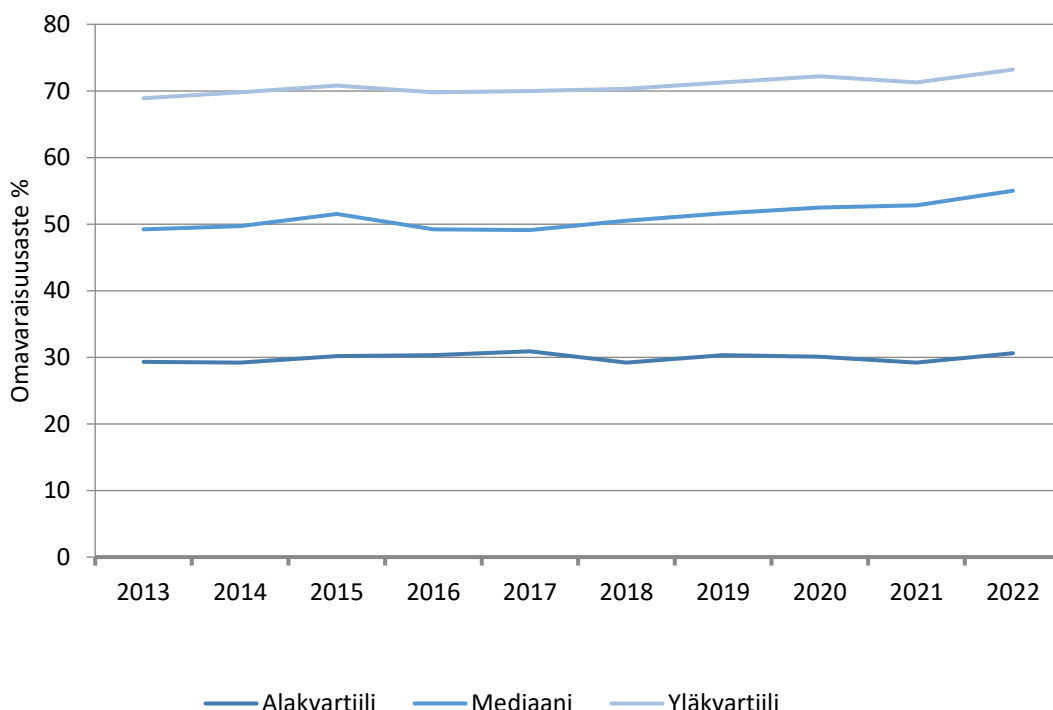
Taloudellista asemaa on arvioitu rahoitusrakenteen ja maksuvalmiuden perusteella. Rahoitusrakenteen tunnusluvut mittaavat yrityksen vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta pitkällä aikavälillä. Vakavaraisuudella tarkoitetaan yrityksen kykyä selviytyä velvoitteistaan pitkällä aikavälillä ja yrityksen yleistä tappionsietokykyä. Maksuvalmiudella tarkoitetaan yrityksen kykyä maksaa maksunsa ajallaan ja mahdolliset käteisalennukset hyödyntäen.

5.1 Taloudellisen aseman kehitys

Sähköasennusalan yritysten keskimääräinen vakavaraisuus on pysynyt läpi tarkastelujakson erinomaisella tasolla tai aivan sen tuntumassa omavaraisuusastella mitattuna. Yli 50 prosentin omavaraisuusastetta voidaan pitää erinomaisena ja viimeisinä vuosina on päästy keskimäärin jopa sen yli. Myös maksuvalmius quick ratiolla mitattuna on ollut keskimäärin erinomaisella tasolla tarkastelujaksolla. Kolmen viimeisen vuoden ajan maksuvalmius on parantunut entisestään nousten quick ratiolla mitattuna jo lähelle kahta.

5.2 Vakavaraisuus

Kuva 5-1 Yritysten omavaraisuusaste-%

Vuonna 2022 sähköasennusalan yritysten omavaraisuusasteen mediaani oli korkeimmillaan koko tutkimusjaksolla ollen 55 prosenttia. Edellisvuoteen (52,8 %) verrattuna omavaraisuusaste parani 2,2 prosenttiyksikköä. Vaikka omavaraisuusasteen hajonta ylä- ja alakvartiilin välillä on tarkastelujaksolla melko suuri, on huomioitavaa, että heikoimpaan neljännekseen

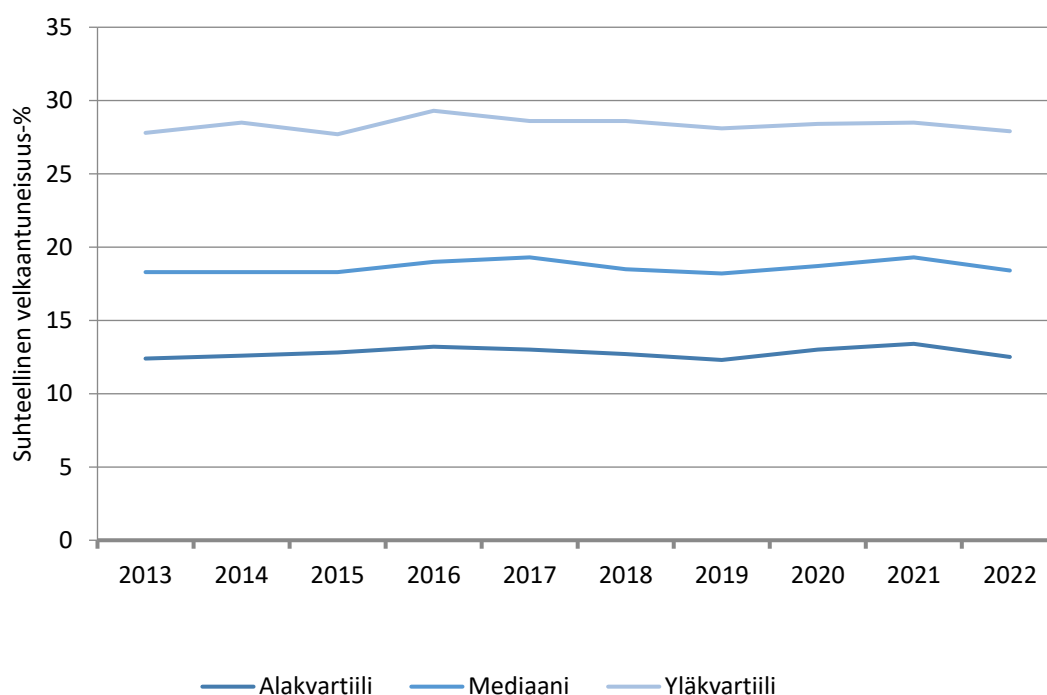
putoaa vuonna 2022 jo 30,6 prosentin omavaraisuusasteella. Tätä tasoa voidaan pitää edelleen tyydyttävänä, eikä täten heikoimmankaan neljänneksen tilannetta voida pitää erityisen heikkona.

Taulukko 5-1 Yritysten omavaraisuusaste-%, mediaani

%	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	49,2	49,1	50,5	51,6	52,5	52,8	55,0	51,5
Omavaraisuusaste yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	47,9	51,7	52,9	55,7	55,6	58,6	59,8	54,6
0,5-1,0 M€	53,1	50,3	50,6	50,9	49,6	54,0	56,7	52,2
1,0-5,0 M€	51,7	49,4	50,7	53,3	53,3	51,3	55,2	52,1
5,0-10,0 M€	41,9	49,8	51,7	46,3	52,3	53,7	55,0	50,1
>10,0 M€	33,2	36,7	34,4	35,9	33,9	32,8	31,3	34,0

Yhtiöiden keskimääräinen vakavaraisuus oli erinomaisella tasolla kaikissa kokoluokissa vuonna 2022 pois lukien yli 10 miljoonaa euroa vaihtavat yritykset. Suurimman kokoluokan yritysten keskimääräinen omavaraisuusaste on ollut tyydyttävällä tasolla vuonna 2022 sekä koko tarkastelujakson ajan. Tyypillisesti isoilla yrityksillä rahoituksen suunnittelu noudattaa yleistä rahoitusteoriaa pienempiä paremmin, jolloin suurempi osa rahoituksesta pyritään toteuttamaan omaa pääomaa edullisemmalla vieraalla pääomalla. Suurten yritysten on myös helpompi saada edullisempaa lainarahoitusta, mikä omalta osaltaan kannustaa vieraan pääoman käyttöön oman pääoman sijasta.

Kuva 5-2 Suhteellinen velkaantuneisuus-%

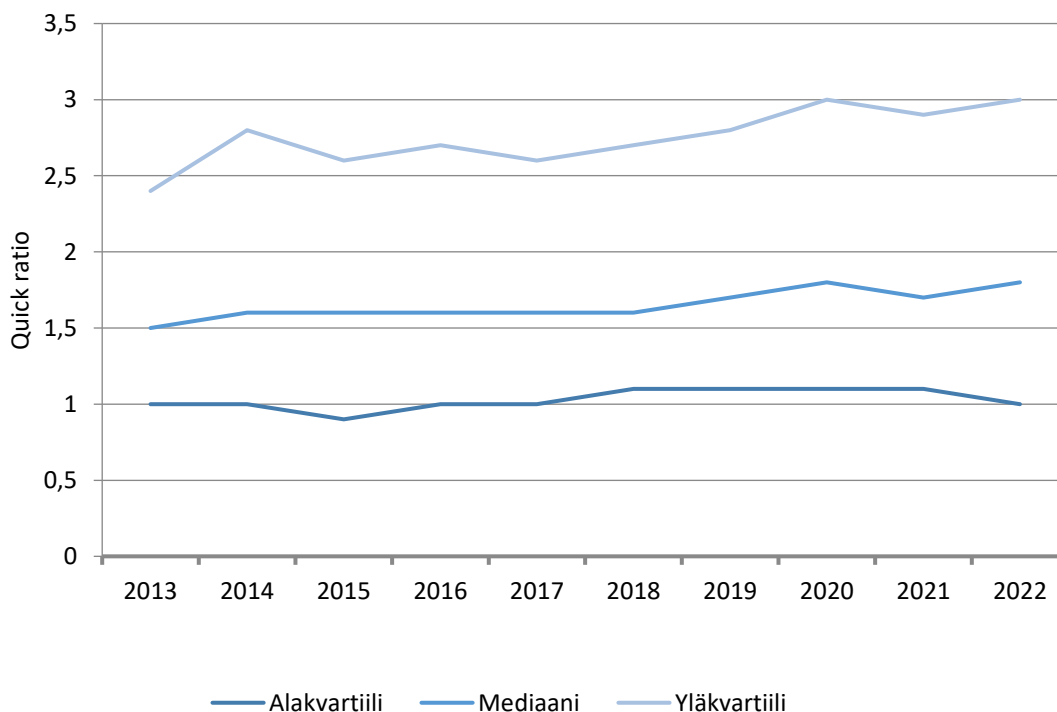
Taulukko 5-2 Yritysten suhteellinen velkaantuneisuus-%, mediaani

%	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	19,0	19,3	18,5	18,2	18,7	19,3	18,4	18,8
Velat/liikevaihto yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	19,9	18,7	18,8	18,5	18,4	18,9	16,7	18,6
0,5-1,0 M€	17,8	18,9	17,0	17,3	18,3	18,3	18,2	18,0
1,0-5,0 M€	17,2	18,1	18,3	17,6	17,9	18,6	18,4	18,0
5,0-10,0 M€	19,1	17,7	19,1	19,0	19,6	18,5	18,3	18,8
>10,0 M€	27,8	26,5	26,1	25,7	26,6	25,3	25,1	26,1

Suhteellisen velkaantumisasteen mediaani laski vuonna 2022 0,9 prosenttiyksikköä edellisvuodesta ollen 18,4 prosenttia. Suhteellisen velkaantumisasteen mediaani on pysynyt hyvin vakaana läpi koko tarkasteluajanjakson, pysytellen vain yhden prosenttiyksikön sisällä vuosina 2016–2022. Suurten, yli 10 miljoonaa euroa vaihtavien yritysten huomataan tarkastelujaksolla operoivan pienempiä yrityksiä selkeästi suuremmalla suhteellisella velkaantuneisuusteella. Tämän mahdollistaa niin suurten yritysten vakaampi kannattavuus kuin keskimäärin alhaisemmat lainan kustannukset.

5.3 Maksuvalmius

Kuva 5-3 Yritysten quick ratio

Taulukko 5-3 Yritysten quick ratio, mediaani

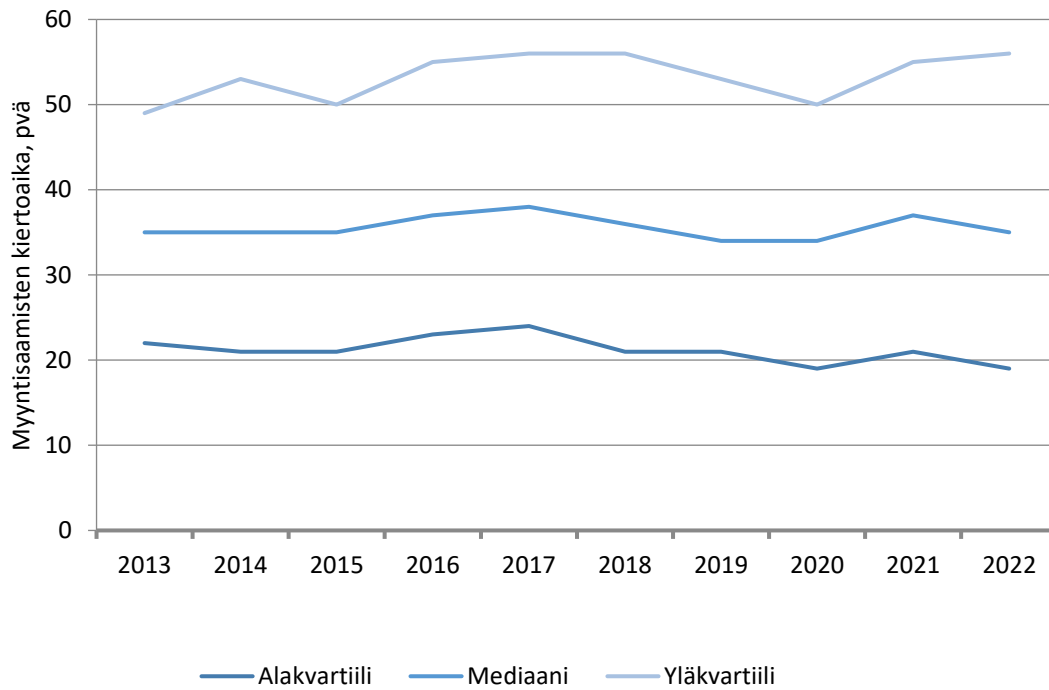
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	1,6	1,6	1,6	1,7	1,8	1,7	1,8	1,7
Quick ratio yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	1,6	1,6	1,6	1,7	1,8	1,9	2,0	1,7
0,5-1,0 M€	1,5	1,6	1,5	1,7	1,4	1,5	1,8	1,6
1,0-5,0 M€	1,7	1,6	1,6	1,8	1,9	1,8	1,7	1,7
5,0-10,0 M€	1,6	2,2	1,8	1,9	1,9	2,0	1,9	1,9
>10,0 M€	1,4	1,6	1,4	1,5	1,3	1,3	1,3	1,4

Quick ratio (happotesti) on rahoitusomaisuuden ja lyhytaikaisen vieraan pääoman suhdeluku. Suhdeluku ilmaisee yrityksen lyhyen aikavälin maksuvalmiuden. Maksuvalmius katsotaan hyväksi quick ration ylittäessä arvon 1. Vuonna 2022 tutkimuksessa mukana olleiden yritysten quick ration mediaani oli erinomaisella tasolla 1,8. Toisin sanoen rahoitusomaisuus ylitti lyhytaikaiset velat keskimäärin 80 prosentilla.

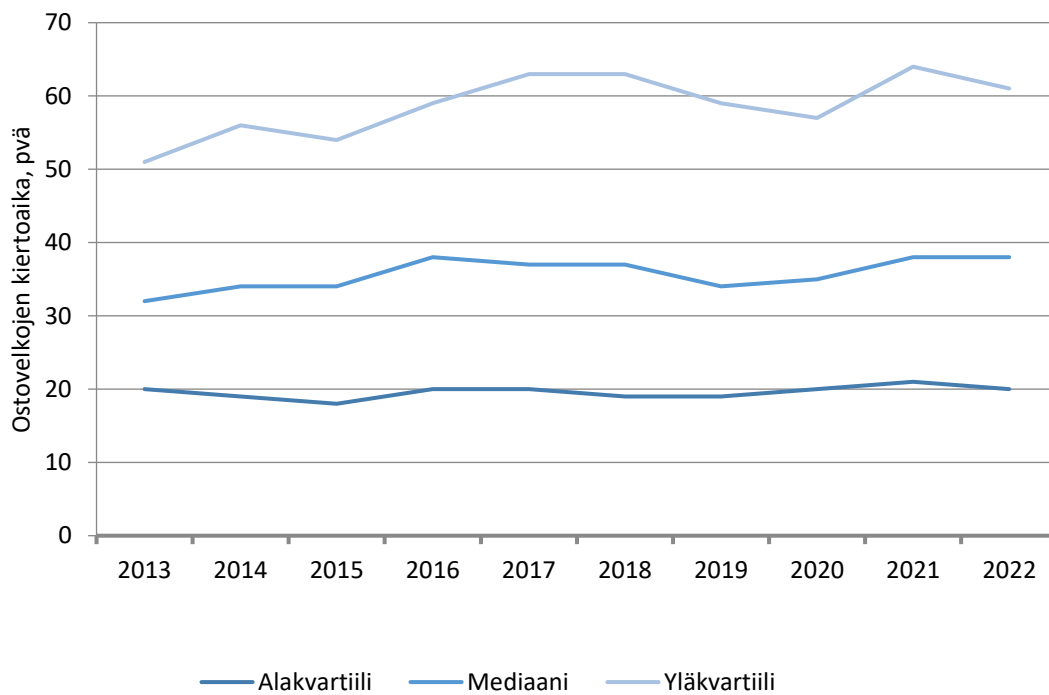
Quick ration mediaani on pysynyt keskimäärin erinomaisella tasolla koko tarkastelujakson ajan. Vuonna 2022 jopa hyväksi luokiteltavilla arvoilla saattoi kuulua heikoimpaan neljännekseen yrityksistä. Tämä kertoo maksuvalmiuden olevan läpi yritysjoukon melko hyvällä mallilla. Eri kokoluokittain tarkasteltaessa ainoastaan yli 10 miljoonaa euroa vaihtavilla yrityksillä tunnusluku on laskenut erinomaisen tason alle (1,5). Tämä ei sinänsä kerro niinkään muita heikommasta tilanteesta, vaan suuryritysten vakaammasta tulorahoituspohjasta, joka mahdollistaa alhaisemmat rahoituspuskurit suhteessa lyhytaikaisiin maksuihin. On kuitenkin muistettava, että tunnusluku lasketaan taseesta eli se kuvaa tilinpäätöshetken tilannetta eikä siten suoraan kerro maksuvalmiuden vaihtelusta tilikauden aikana.

Toinen maksuvalmiutta kuvaava tunnusluku on current ratio. Se mittaa quick ration tavoin tilinpäätöshetken rahoituspuskuria. Tunnusluvussa sekä vaihto-omaisuus että rahoitusomaisuus ajatellaan realisoitavaksi lyhytaikaisista velvoitteista selviämiseksi. Ne jäsenyritykset, joilla current ration arvo kannattavuustutkimuksessa on yli 2 voivat olla erittäin tyytyväisiä. Tutkimuksessa luvun mediaani oli 1,9 vuonna 2022.

Kuva 5-4 Myyntisaamisten kiertoaika

Kuva 5-5 Ostovelkojen kiertoaika

Taulukko 5-4 Myyntisaamisten kiertoaika, mediaani

pvä	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	37	38	36	34	34	37	35	36
Myyntisaamisten kiertoaika yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	34	36	29	29	28	31	26	30
0,5-1,0 M€	36	41	36	38	34	37	37	37
1,0-5,0 M€	39	40	39	38	40	44	43	40
5,0-10,0 M€	45	36	46	43	41	49	46	44
>10,0 M€	51	51	50	49	41	44	46	48

Myyntisaamisten kiertoajan mediaani on pysynyt vakaasti 34 ja 38 päivän välillä. Vuonna 2022 mediaani oli 35 päivää. Keskimäärin kiertoaika on sitä lyhempi, mitä pienempi yritys liikevaihdoltaan on kyseessä.

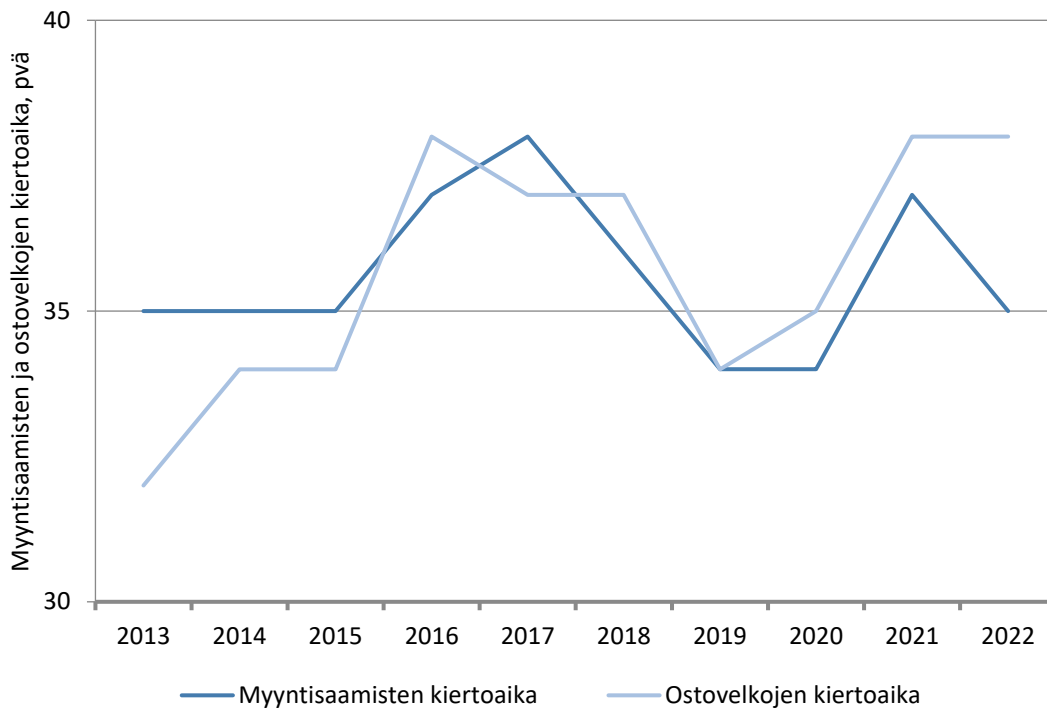
Taulukko 5-5 Ostovelkojen kiertoaika, mediaani

pvä	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	38	37	37	34	35	38	38	37
Ostovelkojen kiertoaika yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	34	33	34	31	30	33	29	32
0,5-1,0 M€	33	36	35	30	36	36	33	34
1,0-5,0 M€	38	38	39	36	37	43	43	39
5,0-10,0 M€	43	40	39	32	42	43	44	40
>10,0 M€	47	44	49	44	44	50	51	47

Vuonna 2022 ostovelkojen kiertoajan mediaani pysyi 38 päivässä ollen yhden päivän yli tarkastelujakson keskiarvon. Ostovelkojen kiertoajassa ei tarkastelujakson aikana ole tapahtunut kovin merkittäviä muutoksia. Taulukosta 5-5 huomataan, että myyntisaamisten tapaan ostovelkojen kiertoaika pitenee yrityskoon kasvaessa.

Lyhempää ostovelkojen kiertoaikaa voidaan pitää positiivisena merkinä yrityksen maksukyvyistä. Ostovelkojen kiertoajan pidentyminen taas voi olla merkki yrityksen nykyisistä tai tulevista maksuvaikeuksista, sillä tyypillisesti maksujen viivästyessä yritys ei kykene hoitamaan niitä normaalilla tulo-rahoituksella. Lisäksi venähtäneet maksuajat saattavat aiheuttaa yrityksille ylimääräisiä rahallisia kustannuksia kuin myös mainehaittoja. Toisaalta erityisen lyhyt kiertoaika sitouttaa lisää käyttöpääomaa liiketoimintaan, mikäli ostovelkojen kiertoaika alittaa myyntisaamisten kiertoajan.

Kuva 5-6 Myyntisaamisten ja ostovelkojen kiertoaika, mediaani

Optimaalisessa tilanteessa myyntisaamisten kiertoajan tulisi olla hieman lyhyempi kuin ostovelkojen kiertoajan. Tällöin yritys voi toimittajien myöntämällä maksuajalla vähentää varsinaista pääomatarvetta ja kattaa asiakkaille myönnettyt maksuajat. Niin ostovelkojen kuin myyntisaamistenkin kiertoajat määrittyvät viimekädessä annettujen ja saatujen maksuehtojen perusteella, joten yritys voi täten neuvottelemalla vaikuttaa merkittävästi ostovelkoihin ja myyntisaamisiin sitoutuvaan käyttöpääoman tarpeeseen.

Kaikkien tutkimukseen osallistuneiden yritysten keskimääräinen myyntisaatavien kiertoaika vuonna 2022 oli 35 vuorokautta. Näin ollen yritysten saatavat tuloutuvat keskimäärin kaksi päivää nopeammin kuin edellisvuonna. Keskimääräinen kiertoaika on tarkastelujaksolla pysytellyt pääasiassa 34 ja 38 vuorokauden välillä.

Ostovelkojen keskimääräinen kiertoaika oli tarkasteltavilla yrityksillä keskimäärin 38 vuorokautta vuonna 2022. Ostovelkojen kiertoaika on pääsääntöisesti ollut nouseva läpi tarkastelujakson. Vaihtelua on tarkastelujaksolla ollut 34 ja 38 vuorokauden välillä.

Kuten Kuvasta 5–6 ilmenee, ostovelkojen ja myyntisaamisten kiertoajat ovat noudattaneet hyvin samansuuntaista kehitystä toistensa kanssa tarkastelujaksolla 2013–2022. Myyntisaamisten kiertoaika on kuitenkin ollut tyypillisesti ostovelkojen kiertoaikaa pidempi aina vuoteen 2017 saakka. Vuodesta 2018 lähtien myyntisaamisten kiertoaika on jopa alittanut ostovelkojen kiertoajan. Vuonna 2022 myyntisaamisten kiertoaika (35 pv) alitti ostovelkojen kiertoajan (38 pv) kolmella päivällä, joka on suurin ero tarkastelujakson aikana.

6 Yritysten taloudellinen asema yleisten ohjearvojen perusteella

Kannattavuusanalyysin keskeisistä tunnusluvuista on Taulukossa 6–1 esitetty suuntaa antavia ohjearvoja. Taulukkoon on merkitty Alma Talent Tietopalveluiden ohjeistuksen mukaiset ohjearvot, joiden perusteella tunnuslukujen tulkinta helpottuu. Käyttökateprosentin ohjearvot ovat toimialasidonnaisia, joten oheisen taulukon käyttökateprosentin ohjearvot on pyritty valitsemaan sähkö- ja teleurakointialan erityispiirteet huomioiden. Myöhemmin analyysin yritykset on jaettu luokkiin tunnuslukujen ohjearvojen perusteella.

Taulukko 6-1 Tunnuslukujen suuntaa antavat ohjearvot

Suuntaa antavat ohjearvot	Hyvä tai erinomainen	Tyydyttävä	Välttävä tai heikko
Kannattavuus			
Käyttökate-%	>7 %	3-7 %	<3 %
Vakavaraisuus			
Omavaraisuusaste	>35 %	25-35 %	<25 %
Maksuvalmius			
Quick ratio	>1,0	0,5-1,0	<0,5

Sähköistysalan yritysten kannattavuutta, vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta yleisten ohjearvojen perusteella kuvataan jakamalla kannattavuustutkimuksessa tarkastellut yritykset arvosanaluokkiin. Taulukkoon 6–2 on merkitty, kuinka monta prosenttia tutkimukseen osallistuneista vertailuosakeyhtiöistä sijoittui kuhunkin arvosanaluokkaan vuosina 2021 ja 2022.

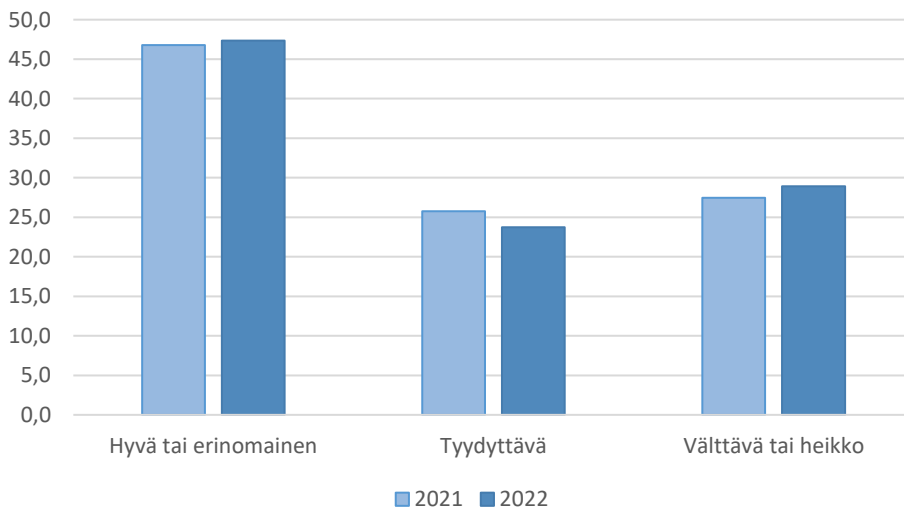
Tarkastelun tuloksia on havainnollistettu oheisilla osakeyhtiöiden kannattavuus- ja vakavaraisuuskuvioilla. Kuvioiden pylväät osoittavat, mikä oli osakeyhtiöiden prosenttijakautuma vuosina 2021 ja 2022 arvosteluasteikolla.

6.1 Kannattavuus yleisten ohjearvojen perusteella

Taulukko 6-2 Yritykset käyttökateprosentin ohjearvojen perusteella

% yrityksistä	Hyvä tai erinomainen	Tyydyttävä	Välttävä tai heikko
2022	47,4	23,7	28,9
2021	46,8	25,8	27,5

Kuva 6-1 Yritykset käyttökateprosentin ohjearvojen perusteella, %

Kannattavuutta tarkasteltaessa vuonna 2022 yrityksiä on siirtynyt tyydyttävästä luokasta välttävään ja hyvään tai erinomaiseen luokkaan molempien hieman kasvaen edellisvuodesta. Kannattavuus on ollut vähintään tyydyttävää noin 71,1 prosentilla yrityksistä ja hyvää tai erinomaistakin jopa 47,4 prosentilla yrityksistä.

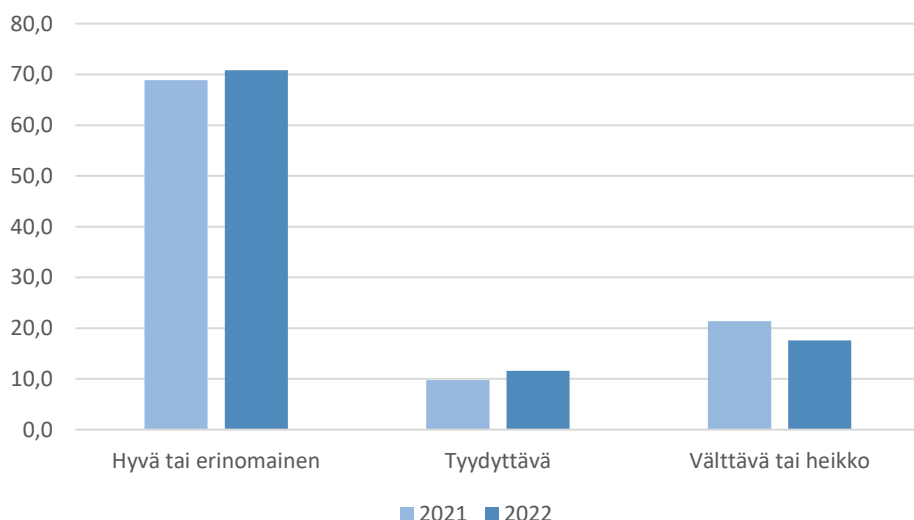
Keskimääräinen kannattavuus on pysynyt tutkimuksen yrityksillä vuodesta 2016 lähtien vuoteen 2020 saakka 7 prosentin yläpuolella. Käyttökateen mediaani on kuitenkin edellisenä kahtena vuonna laskenut 6,6 prosenttiin. Hyvän kannattavuuden rajana käyttökateprosentilla mitattuna sähköistysalan yrityksillä voidaan pitää 7 prosenttia. Viimeisen viiden vuoden aikana hyvän tai erinomaisen luokan lasku on ollut 2,9 prosenttiyksikköä kun samaan aikaan välttävän tai heikon kannattavuuden yhtiöiden joukko on kasvanut 3,6 prosenttiyksiköllä. Tänä aikana voimakkainta käyttökateen parantumista on ollut 5–10 miljoonaa euroa vaihtavien joukossa käyttökateprosentin noustessa 5,6 prosentista 7,5 prosenttiin, kuten Taulukosta 4–1 nähdään. Vastaavasti heikointa suoriutumista on ollut alle 0,5 miljoonaa euroa vaihtavien joukossa käyttökateprosentin laskiessa 7,5 prosentista 6,5 prosenttiin.

6.2 Vakavaraisuus yleisten ohjearvojen perusteella

Taulukko 6-3 Yritykset omavaraisuusasteen ohjearvojen perusteella

% yrityksistä	Hyvä tai erinomainen	Tyydyttävä	Välttävä tai heikko
2022	70,8	11,6	17,6
2021	68,9	9,8	21,4

Kuva 6-2 Yritykset omavaraisuusasteen ohjearvojen perusteella, %

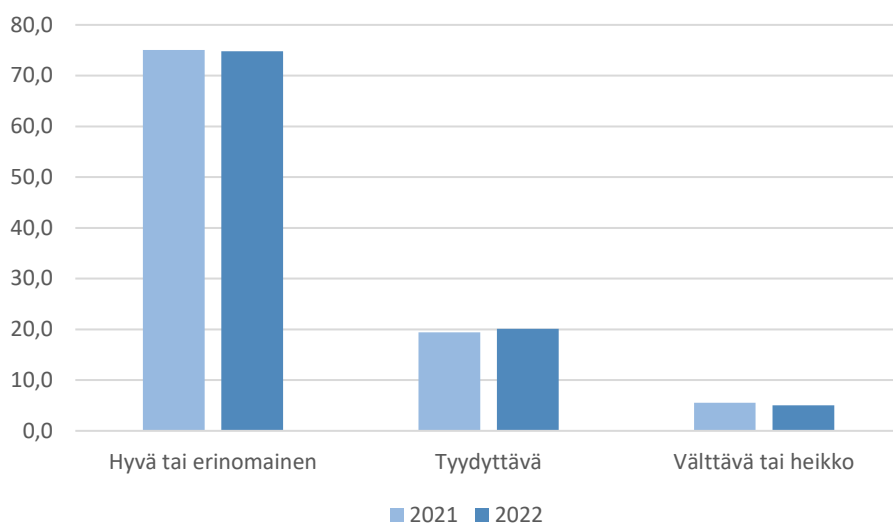
Vuonna 2022 vakavaraisuus oli hyvä tai erinomainen 70,8 prosentilla vertailuyhtiöistä omavaraisuusasteella mitattuna. Vakavaraisuus oli tyydyttävällä tasolla 11,6 prosentilla, ja heikolla tai välttäväällä tasolla 17,6 prosentilla vertailuyhtiöistä. Välttävän tai heikon luokan osuus laski tyydyttävän ja hyvän tai erinomaisen luokan kasvaessa verrattuna vuoteen 2021. Välttävän tai heikon luokan koko supistui peräti 3,8 prosenttiyksikköä, kun hyvän tai erinomaisen vakavaraisuuden luokka kasvoi 1,9 prosenttiyksikköä. Tyydyttävän vakavaraisuuden luokka nousi 1,8 prosenttiyksiköllä.

6.3 Maksuvalmius yleisten ohjearvojen perusteella

Taulukko 6-4 Yritykset quick ration ohjearvojen perusteella

% yrityksistä	Hyvä tai erinomainen	Tyydyttävä	Välttävä tai heikko
2022	74,8	20,1	5,0
2021	75,0	19,4	5,5

Kuva 6-3 Yritykset quick ration ohjearvojen perusteella, %

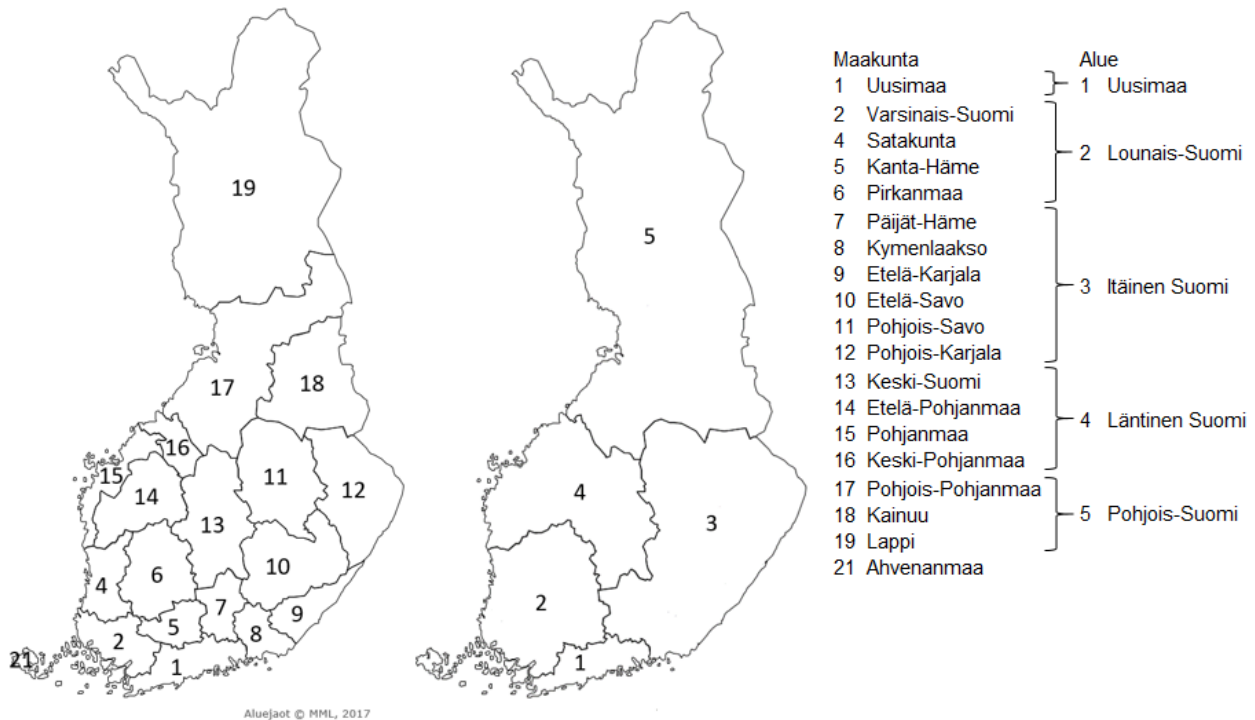

Maksuvalmius oli hyvä tai erinomainen 74,8 prosentilla vertailuyhtiöistä. Tyydyttävä maksuvalmius oli 20,1 prosentilla ja välttävä tai heikko maksuvalmius 5 prosentilla yrityksistä. Parhaan maksuvalmiuden yritysten joukko pysyi samana, kun taas tyydyttävien maksuvalmiuden omaavien yritysten osuus nousi 0,7 prosenttiyksikköä. Heikoimman maksuvalmiusluokan osuus laski hieman 0,5 prosenttiyksiköllä.

7 Tulokset alueittain

Tutkimusaineistosta on laskettu mediaanitunnuslukuja myös alueittain. Tutkimuksen aluejaon perustana on Suomen virallinen maakuntajako, jonka avulla Suomi on jaettu viiteen tutkittavaan alueeseen. Maakunta- ja aluejako on esitetty Kuvassa 7–1. Alueelliset tunnuslukujen mediaanit perustuvat kaikkien kunkin alueen kotipaikkana olevien yritysten tuloksiin. Alueittaisia tuloksia arvioitaessa ja vertailtaessa niitä keskenään on syytä pitää mielessä, että aineiston lukumäärä vaihtelee alueittain, minkä seurauksena alueittaiset tulokset eivät välttämättä ole keskenään täysin vertailukelpoisia.

Kuva 7-1 Suomen maakunnat ja katsauksessa käytetty aluejako

Taulukko 7-1 Tunnuslukujen mediaaneja alueittain

Liikevaihto (1 000 €)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Keskiarvo
Uusimaa	842	815	831	710	609	716	675	743
Lounais-Suomi	654	736	568	609	538	580	497	597
Itäinen Suomi	758	760	740	717	685	631	668	708
Läntinen Suomi	787	808	924	803	796	837	998	850
Pohjois-Suomi	662	657	625	822	489	497	785	648

Liikevaihto/hlö (1 000 €)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Keskiarvo
Uusimaa	128	143	136	136	136	149	151	140
Lounais-Suomi	128	138	133	142	136	138	146	137
Itäinen Suomi	118	120	126	122	119	135	140	126
Läntinen Suomi	127	125	128	143	134	140	157	136
Pohjois-Suomi	141	146	140	143	144	146	157	145

Käyttökate (%)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Keskiarvo
Uusimaa	6,9	7,1	7,7	7,5	6,2	6,3	6,3	6,9
Lounais-Suomi	7,2	7,1	6,0	7,8	7,1	6,8	6,3	6,9
Itäinen Suomi	5,7	6,0	6,4	6,3	7,1	6,6	6,7	6,4
Läntinen Suomi	7,6	6,7	7,4	7,4	8,3	6,6	8,0	7,4
Pohjois-Suomi	8,8	9,5	8,8	9,9	9,4	7,5	6,5	8,6

Rahoitustulos (%)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Keskiarvo
Uusimaa	5,9	6,1	6,8	6,3	5,5	5,3	5,3	5,9
Lounais-Suomi	5,9	6,1	5,0	6,6	6,2	6,1	5,3	5,9
Itäinen Suomi	5,0	4,8	5,5	5,5	6,2	5,6	5,7	5,4
Läntinen Suomi	6,4	5,6	6,0	6,3	6,9	5,7	6,4	6,2
Pohjois-Suomi	7,3	7,9	7,3	8,1	8,0	6,1	5,6	7,2

Nettotulos (%)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Keskiarvo
Uusimaa	3,3	3,4	4,5	3,9	3,4	3,2	3,2	3,6
Lounais-Suomi	4,2	4,2	3,6	4,5	4,3	4,3	3,5	4,1
Itäinen Suomi	2,9	2,5	3,9	3,4	4,3	4,2	4,3	3,6
Läntinen Suomi	4,7	3,5	4,2	3,8	4,9	3,9	4,3	4,2
Pohjois-Suomi	5,5	6,0	6,0	6,9	6,0	3,7	3,7	5,4

Omavaraisuusaste (%)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Keskiarvo
Uusimaa	46,6	46,9	46,3	48,3	48,8	48,4	48,1	47,6
Lounais-Suomi	47,3	48,4	50,2	50,4	52,2	52,8	59,0	51,5
Itäinen Suomi	53,5	48,1	50,9	51,3	52,1	51,5	56,2	51,9
Läntinen Suomi	51,5	51,5	55,2	55,3	52,8	55,9	58,2	54,3
Pohjois-Suomi	53,4	53,2	55,2	59,5	57,9	57,9	57,5	56,4

Velat/liikevaihto (%)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Keskiarvo
Uusimaa	17,8	17,2	18,2	17,8	18,7	19,3	18,2	18,2
Lounais-Suomi	20,5	20,9	19,2	18,5	18,6	19,6	18,0	19,3
Itäinen Suomi	18,2	18,0	18,3	19,2	18,4	20,0	18,5	18,7
Läntinen Suomi	21,9	21,4	19,6	20,5	21,3	19,1	19,8	20,5
Pohjois-Suomi	17,1	18,4	19,0	17,7	17,6	17,8	19,1	18,1

Jalostusarvo/hlö (1 000 €)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Keskiarvo
Uusimaa	61	63	63	61	62	65	65	63
Lounais-Suomi	55	59	57	62	61	60	59	59
Itäinen Suomi	56	57	59	58	58	61	61	58
Läntinen Suomi	55	53	53	58	58	56	63	57
Pohjois-Suomi	64	65	59	64	65	56	59	62

Henkilöstökulut/hlö (1 000 €)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Keskiarvo
Uusimaa	51	52	53	52	51	55	56	53
Lounais-Suomi	48	49	49	50	49	50	51	49
Itäinen Suomi	50	51	50	50	49	52	52	51
Läntinen Suomi	46	47	48	49	49	49	50	48
Pohjois-Suomi	50	48	48	49	49	49	52	49

Taulukkoa 7–1 tarkasteltaessa on havaittavissa mielenkiintoisia aluekohtaisia eroja yritysten tunnusluvuissa. Tarkastelujaksolla keskimäärin suurimmat yritykset ovat olleet Läntisestä Suomesta. Vuoden 2022 liikevaihdoltaan isoimmat yritykset ovat Läntisestä Suomesta alueen mediaanin ollessa 998 tuhatta euroa.

Keskimääräinen yrityskoko on laskenut tarkastelujaksolla kaikilla alueilla paitsi Länsi ja Pohjois-Suomessa. Vuoden 2022 osalta liikevaihdon mediaani on ollut kasvussa Itäisessä Suomessa, Läntisessä Suomessa ja Pohjois-Suomessa. Toiminnan tehokkuutta tarkasteltaessa Pohjois-Suomi on ollut tarkastelujaksolla keskimäärin kärjessä. Tehokkuus on ollut korkeinta Länsi ja Pohjois-Suomessa vuonna 2022 kun keskimääräinen liikevaihto per henkilö on ollut 157 tuhatta euroa.

Kannattavuus on ollut tarkastelujaksolla keskimäärin vahvinta Pohjois-Suomessa. Kuitenkin vuonna 2022 Läntisessä Suomessa käyttökate-%:n, rahoitustulos-%:n ja nettotulos-%:n mediaanit ovat olleet muita alueita korkeammalla tasolla. Nettotulos-% on ollut vuonna 2022 yhtä vahva Itäisessä Suomessa kuin Läntisessä Suomessa.

Kokonaisuutena kannattavuuden mittarit ovat olleet laskussa. Vuonna 2022 melkein kaikkien alueiden kannattavuuden mittarit ovat koko tarkastelujakson keskiarvoa hieman matalammalla tasolla. Edellisvuoteen verrattuna Länsi-Suomessa kannattavuus on keskimäärin parantunut, kun taas muilla alueilla kannattavuus on hieman heikentynyt.

Keskimäärin tarkastelujaksolla henkilöstökulut ovat olleet korkeimmat Uudellamaalla. Viimeisen viiden vuoden aikana ero henkilöstökustannuksissa verrattuna muihin alueisiin on ollut maksimissaan 6 tuhatta euroa per henkilö eli kaiken kaikkiaan erot alueiden välillä ovat vähäisiä. Jalostusarvo per henkilö on ollut vuonna 2022 suurin Uudellamaalla ollen 65 tuhatta euroa per henkilö. Alhaisin jalostusarvo vuonna 2022 on ollut Lounais- ja Pohjois-

Suomessa, jossa jalostusarvo per henkilö on jäänyt jopa 6 tuhatta euroa Uudenmaan arvosta. Tutkimusjoukon jalostusarvo per henkilö on ollut nousussa tarkastelujaksolla kaikilla tutkittavilla alueilla, paitsi Pohjois-Suomessa. Vuoden 2016 jälkeen jalostusarvo per henkilö on noussut keskimäärin 3,2 tuhannella eurolla.

Omavaraisuusasteen perusteella vakaimpia yrityksiä ovat olleet Läntisen Suomen ja Lounais-Suomen yritykset. Kaikkien alueiden keskimääräinen vakavaraisuus on ollut tarkastelujaksolla omavaraisuusasteella mitaten hyvällä tasolla. Vuonna 2022 lähes kaikkien alueiden omavaraisuusasteet ovat nousseet entisestään saavuttaen keskimäärin jo erinomaisen tason. Suhteellisella velkaantuneisuudella mitattuna vakavaraisuudessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia tarkastelujaksolla. Kaikilla alueilla suhteellinen velkaantuneisuus on melko lähellä lähivuosien keskiarvoaan.

8 Kumulatiivinen kustannus- ja taserakenne

8.1 Kustannusrakenne

Edellisissä osioissa tehdyn keskimääräisen mediaanitarkastelun lisäksi tässä luvussa tarkastellaan yrityksiä kumulatiivisten lukujen kautta. Tämä tarkoittaa sitä, että yritysten tuloslaskelma- ja taseluvut on yhdistetty ja näin saatu aikaan kumulatiivinen kaikkien yritysten luvut yhteenlaskettuna esittävä summaraportti. Raportit esitetään suhteellisessa muodossa prosentteina, mikä tekee eri vuodet vertailukelpoisiksi keskenään yritysmäärän vaihdeltaessa vuosien välillä.

Taulukko 8-1 Yritysjoukon kumulatiivinen kustannusrakenne

%	2017	2018	2019	2020	2021	2022
LIKEVAIHTO	100	100	100	100	100	100
+Liiketoiminnan muut tuotot	0,6	0,5	0,4	0,8	0,9	0,7
-Aine- ja tarvikekäyttö	31,8	31,4	31,7	29,5	31,5	34,2
+Varaston muutos	0,7	1,1	0,5	-0,2	0,1	0,5
-Ulkopuoliset palvelut	21,3	22,4	24,8	27,7	25,6	25,5
-Henkilöstökulut	29,8	29,5	28,4	27,1	27,5	26,3
-Liiketoiminnan muut kulut	11,9	12,1	10,2	9,8	10,0	9,3
KÄYTTÖKATE	6,6	6,1	5,8	6,5	6,4	5,8
-Poistot	2,3	2,4	2,4	2,3	2,4	2,8
LIIKETULOS	4,4	3,7	3,4	4,2	4,0	3,0
+Korko- ja rahoitustuotot	0,7	0,7	0,6	0,4	0,7	0,5
-Korko- ja rahoituskulut	0,4	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4
-Verot	0,9	0,8	0,8	0,9	0,9	0,7
NETTOTULOS	3,7	3,1	2,8	3,4	3,5	2,3
+Satunnaiset tuotot	0,5	0,3	0,4	0,3	0,4	0,3
-Satunnaiset kulut	1,3	1,1	1,1	1,1	1,0	1,3
KOKONAISTULOS	2,8	2,3	2,1	2,6	2,9	1,3
-Muut oikaisuerät	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3
TILIKAUDEN TULOS	2,7	2,2	2,0	2,4	2,7	1,0

Muutosta kustannusrakenteeseen suhteessa edellisvuoteen on tapahtunut viimeisen vuoden aikana jonkin verran. Kustannukset ovat nousseet vuodesta 2021. Kustannuksien nousun takia käyttökate on laskenut 0,6 prosenttiyksikköä edellisvuodesta. Käyttökate on palannut vuoden 2019 tasolle, sen oltua kohtuullisessa kasvussa vuosien 2018–2021 välillä. Syynä käyttökateen laskulle on aine- ja tarvikekäytön nousu. Vaikka henkilöstökulut ja liiketoiminnan muut kulut ovat laskeneet 1,9 prosenttiyksiköllä edellisvuodesta, eivät ne riitä kompensoimaan aine- ja tarvikekäytön 2,7 prosenttiyksikön nousua. Poistojen osuus on noussut 0,4 prosenttiyksiköllä edellisvuodesta, jonka myötä liiketulos on laskenut edellisvuodesta 1 prosenttiyksiköllä 3,0 prosenttiin.

Nettotulosprosentti on laskenut 1,2 prosenttiyksikköä 2,3 prosenttiin. Korko- ja rahoitus-tuotot ovat laskeneet 0,2 prosenttiyksikköä edellisvuodesta korko- ja rahoituskulujen pysy-essä samalla tasolla. Keskimäärin oikaisematon tulos on kuitenkin heikentynyt vuoden 2021 tasosta 1,6 prosenttiyksiköllä sekä oikaistu tulos 1,7 prosenttiyksiköllä.

8.2 Taserakenne

Taulukko 8-2 Yritysjoukon kumulatiivinen tase vastaavaa

%	2017	2018	2019	2020	2021	2022
VASTAAVAA						
PYSYVÄT VASTAAVAT						
Aineettomat hyödykkeet	5,9	5,5	5,1	5,1	5,2	4,9
Maa- ja vesialueet	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Rakennuks. ja rakennelmat	1,9	1,9	1,9	1,7	1,7	1,3
Koneet ja kalusto	10,2	10,3	10,5	8,8	9,5	9,9
Muut aineelliset hyödykkeet	7,2	7,1	7,0	9,1	7,8	8,5
Sijoitukset yhteensä	11,5	11,7	11,5	11,8	11,4	10,2
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	36,9	36,9	36,3	36,8	35,9	35,2
Leasingvastuut	2,4	2,5	2,3	2,2	2,1	0,0
VAIHTO-OMAISUUS						
Aineet ja tarvikkeet	2,6	2,8	2,4	2,5	2,5	2,5
Keskener. ja valmiit tuotteet	7,2	8,1	7,8	6,1	5,8	6,2
Muu vaihto-omaisuus	3,8	3,6	4,2	4,5	4,5	4,8
VAIHTO-OMAISUUS YHT.	13,6	14,5	14,4	13,1	12,7	13,5
SAAMISET						
Myyntisaamiset	18,9	18,8	19,1	17,2	18,1	19,7
Lainasaamiset	7,5	6,1	2,9	5,8	4,2	3,4
Muut saamiset	2,4	1,9	2,1	2,8	3,1	4,1
Siirtosaamiset	8,7	8,5	10,4	8,7	8,4	7,2
SAAMISET YHT.	37,5	35,3	34,5	34,5	33,8	34,4
Rahoitusarvopaperit	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3
Rahat ja pankkisaamiset	9,0	10,4	12,0	12,9	15,0	16,7
LIKVIDIT VARAT YHT.	9,4	10,8	12,4	13,3	15,4	17,0
VASTAAVAA YHT.	100	100	100	100	100	100

Taserakenteessa pysyvien vastaavien osuus on hieman laskenut edellisvuodesta samalla kun vaihto-omaisuuden sekä saamisten osuudet ovat nousseet. Edellisvuoteen verrattuna varoista suurempi osuus on siis avoimia saatavia tai varastoa.

Rakennusten ja rakennelmien, aineettomien hyödykkeiden ja sijoitusten osuudet pysyvissä vastaavissa ovat laskeneet. Saamisissa myyntisaamisten ja muiden saamisten määrä on noussut samalla kun lainasaamisten ja siirtosaamisten määrä on laskenut.

Taulukko 8-3 Yritysjoukon kumulatiivinen tase vastattavaa

%	2017	2018	2019	2020	2021	2022
VASTATTAVAA						
OMA PÄÄOMA						
Oma pääoma	31,9	30,6	31,4	31,5	29,9	28,8
Pääomalainat	0,1	0,1	0,2	0,3	0,4	0,1
OMA PÄÄOMA YHT.	32,0	30,7	31,6	31,8	30,3	29,0
Poistoero ja varaukset	2,0	2,0	2,0	2,0	2,1	2,6
Oman pääoman oikaisut	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
OIKAISTU OMA PÄÄOMA YHT.	34,3	32,7	33,6	33,9	32,5	31,7
Pakolliset varaukset	1,8	1,8	1,5	1,8	1,7	1,7
Leasingvastuukanta	2,4	2,5	2,3	2,2	2,1	0,0
PITKÄAIKAISET VELAT						
Pitkäaikaiset velat	17,0	16,9	16,3	15,6	14,5	14,1
Laskennallinen verovelka	1,0	0,9	0,9	1,0	1,0	1,2
LYHYTAIKAISET VELAT						
Lainat rahoituslaitoksilta	1,4	1,2	1,4	0,9	1,2	1,4
Eläkelainat	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
Saadut ennakot	9,8	9,6	11,3	11,2	10,0	9,6
Ostovelat	9,5	9,6	9,7	9,3	9,7	11,2
Siirtovelat	12,1	12,0	11,8	12,5	13,1	12,5
Muut velat	10,3	12,1	10,5	10,9	13,4	15,7
LYHYTAIKAISET VELAT YHT.	43,6	45,1	45,3	45,5	48,1	51,4
VASTATTAVAA YHT.	100	100	100	100	100	100

Oikaistussa omassa pääomassa nähdään 0,8 prosenttiyksikön laskua edellisvuodesta sen ollessa 31,7 prosenttia taseen loppusummasta. Pitkäaikaisten velkojen osuus on pysynyt samalla tasolla edellisvuodesta, kun taas lyhytaikaisten velkojen osuus on noussut 3,3 prosenttiyksiköllä. Eniten lyhytaikaisista veloista nousi ostovelkojen sekä muiden velkojen osuudet.

Vakavaraisuus ja maksuvalmius ovat myös kumulatiivisen tarkastelun perusteella erinomaisella tasolla. Maksuvalmius oli hyvä tai erinomainen noin 74,8 prosentilla yhtiöistä ja vakavaraisuus noin 70,8 prosentilla. Kumulatiivisen esitystavan myötä saadut tulokset ovat linjassa mediaanitarkastelun kanssa. Tyypillisesti kumulatiivisessa tarkastelussa suurten yritysten osuus korostuu verrattuna mediaanitarkasteluun.

9 Yhteenveto

Kannattavuusanalyysissä tutkittiin sähköasennusalan yritysten taloudellista kehitystä STUL ry:n jäsenyritysten tarkasteluna mediaanilukujen kautta sekä kumulatiivisen kustannus- ja taserakenteen avulla. Lisäksi tutkittavia yrityksiä tarkasteltiin alueittain. Tutkittavia yrityksiä oli 728 vuoden 2022 osalta.

Kannattavuusanalyysin perusteella sähköasennusalan yritysten yleinen kannattavuustaso on hyvällä tasolla. Yritysten tuloksentekeyky on pysynyt kohtuullisen vakaana viime vuosien ajan. Kuitenkin viimeisenä kahtena vuotena kannattavuus on ollut hieman edellisvuosia heikompaa. Vuoden 2021 jälkeen kannattavuus on ollut hieman tarkastelujakson keskiarvon alapuolella jokaisessa kannattavuuteen liittyvässä tunnusluvussa. Pienestä laskusta huolimatta tunnusluvut ovat pysyneet hyvällä tasolla ja sijoitetun pääoman tuotto on pysynyt erinomaisella tasolla läpi tarkastelujakson. Edellisen seitsemän vuoden ajan sijoitetun pääoman tuotto prosentti on ollut noin 18 prosentissa. Kaiken kaikkiaan vastaavaa kannattavuustasoa voidaan pitää erinomaisena sähköasennusalan yrityksille, mutta huomattavaa on kuitenkin ero heikoiten kannattavien ja parhaiten kannattavien yritysten välillä. Sijoitetun pääoman tuoton yläkvartiili on ollut moninkertainen verrattuna heikompiin yrityksiin. Sama ilmiö on havaittavissa käyttökateen osalta, sillä yläkvartiili on yli viisinkertainen verrattuna alakvartiiliin. Viimeisen kahden vuoden aikana yläkvartiili on onnistunut säilyttämään kannattavuuden tarkastelujakson tasolla tai hieman sen alapuolella, kun taas alakvartiilin yrityksillä on huomattavissa merkittävämpää kannattavuuden laskua.

Toimialan yritysten taloudellinen asema on pysynyt vahvana. Yli 80 prosentilla tutkituista yrityksistä vakavaraisuus oli vähintään tyydyttävä ja hyvä tai erinomainen noin 71 prosentilla. Maksuvalmius oli hyvä tai erinomainen 74,8 prosentilla yrityksistä ja vähintään tyydyttävä jopa 94,9 prosentilla yrityksistä.

Kokoluokkien mukaan tarkasteltaessa tulosperusteinen kannattavuus vaikuttaa olevan parhaalla tasolla keskimääsiin kokoluokkiin kuuluvilla yrityksillä. Tehokkuuden osalta liikevaihdoltaan suuremmat yritykset saavat etua pienempiin yrityksiin verrattuna, vaikka suuremmilla yrityksillä henkilöstökulut per henkilö ovat muita suuremmat. Aineiston mukaan vakavaraisuuden osalta omavaraisuusaste laskee keskimäärin, mitä suuremmista yrityksistä on kyse. Tämä on osittain selitettävissä talous- ja rahoitussuunnittelumahdollisuuksien parantuaessa yrityskoon kasvaessa.

Yritysten luvuissa ja kehityksessä on mielenkiintoisia alueellisia eroja. Toiminnan tehokkuus on ollut keskimäärin parasta tarkastelujaksolla Pohjois-Suomessa ja Uudellamaalla. Kannattavuuden osalta Pohjois-Suomi on pärjännyt tarkastelujaksolla keskimäärin muita paremmin. Kuitenkin Vuonna 2022 Länsi-Suomen käyttökate-%:n, rahoitustulos-%:n ja nettotulos-%:n mediaanit olivat selkeästi muita alueita korkeammalla. Keskimäärin lähes kaikilla alueilla kannattavuuden tunnusluvut ovat olleet vuonna 2022 tarkastelujakson keskiarvojen läheisellä tasolla taikka niitä alempana. Läntisen suomen kannattavuuden parantuaessa suurinta kannattavuuden laskua nähtiin Lounais- ja Pohjois-Suomessa. Henkilöstökulut olivat korkeimmat Uudellamaalla. Vakavaraisuus oli erinomaista kaikilla alueilla sen vaihdella 56–59 prosentin välillä lukuun ottamatta Uttamaata, jossa omavaraisuusaste oli 48,1 prosenttia.

Katsauksen lopuksi tarkasteltiin yrityksiä kumulatiivisen tarkastelun kautta, jolloin tutkimuksen yritysten luvut summattiin yhteen koko joukkoa kuvaaviksi raporteiksi. Mediaanitarkastelusta poiketen kumulatiivinen tarkastelu tuo esiin yhteiskuvan toimialan kokonaiskannattavuudesta. Muutoksia kustannusrakenteessa on tapahtunut hieman edellisvuoteen verrattuna, joista suurimpina aine- ja tarvikekäyttö kustannusten nousu sekä henkilöstökulujen lasku. Kumulatiivisesti tarkasteltuna kustannukset nousivat suhteessa liikevaihtoon, jolla oli negatiivinen vaikutus yritysten katteisiin. Taseessa pitkäaikaisten varojen osuus oli hieman laskenut eli täten edellisvuotta suurempi osa varoista oli varastoa, saamisia sekä likvidejä varoja. Taseen toisella puolella oman pääoman osuus on pienentynyt pitkäaikaisten velkojen pysyessä samalla tasolla ja lyhytaikaisten velkojen osuuden noustessa.

10 Tunnuslukujen laskentakaavat ja tulkinta

Tunnuslukujen kaavat eivät ole täydellisiä. Niistä on jätetty pois joitakin yksityiskohtia, jotka ovat harvinaisia sähköasennusalalla tai jotka muusta syystä raportin sisällön kannalta ovat vähämerkityksisiä. Kaavoista käy kuitenkin ilmi tunnuslukujen keskeinen sisältö. Tunnuslukujen sisältöä ja oikaisuperiaatteita on selostettu mm. Yritystutkimus ry:n julkaisussa Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi, 10., korjattu painos, Gaudeamus 2017. Lisää tunnuslukujen kaavoja ja tietoa tunnuslukujen tulkinnasta on saatavilla osoitteesta www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas.

10.1 Kannattavuus

10.1.1 Käyttökateprosentti

$$\text{Käyttökateprosentti} = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

$$\text{Käyttökate} = \text{liiketulos} + \text{poistot ja arvonalentumiset}$$

Käyttökate kuvaa yrityksen varsinaisen liiketoiminnan tulosta ennen poistoja, rahoituseriä ja veroja. Käyttökateprosentti osoittaa, kuinka paljon yrityksen liikevaihdosta jää katetta, kun siitä vähennetään yrityksen toimintakulut. Käyttökateprosentti on toimialakohtainen tunnusluku, jolle ei ole määriteltävissä yleistä ohjearvoa. Sähköasennusalalla on kohtuullisen käyttökateen alarajana pidetty 7 prosenttia. Käyttökateen suuruuteen vaikuttaa se, omistaako yritys toiminnassa käytettävät toimitilat, koneet ja laitteet vai toimiiko yritys vuokratiloissa ja käyttääkö se ensisijaisesti vuokratoneita ja -laitteita. Yrityksellä, joka omistaa tuotantovälineensä voi olla korkeammat kateluvut, yritykselle aiheutuvat kulut näkyvät tällöin tuloslaskelmassa poistoina. Vuokratulot taas sisältyvät tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin ennen käyttökateä.

10.1.2 Liiketulosprosentti

$$\text{Liiketulosprosentti} = \frac{\text{Liiketulos}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

$$\text{Liiketulos} = \text{liikevaihto} + \text{liiketoiminnan muut tuotot} - \text{toimintakulut} \\ - \text{poistot ja arvonalennukset}$$

Liiketulos on virallisen tuloslaskelman ensimmäinen välitulos, joka kertoo, kuinka paljon varsinaisen liiketoiminnan tuotoista on jäänyt jäljelle ennen rahoituseriä ja veroja.

Liiketulosprosentin avulla voidaan vertailla saman toimialan yritysten operatiivista kannattavuutta keskenään, sillä liiketuloksessa ei ole vielä mukana rahoituskuluja. Tällöin velkainen

ja velaton yritys ovat vielä samalla viivalla. Mitä pääomavaltaisempi yritys on, sitä korkeampi tulee liiketulosprosentin yleensä olla. Negatiivinen liiketulosprosentti kertoo yrityksen liiketoiminnan operatiivisista vaikeuksista.

10.1.3 Rahoitustulosprosentti

$$\text{Rahoitustulosprosentti} = \frac{\text{Rahoitustulos}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

$$\text{Rahoitustulos} = \text{nettotulos} + \text{poistot ja arvonalennukset}$$

Rahoitustulosprosentti kuvaa yrityksen kykyä suoriutua liiketoiminnan tuotoilla lainojen lyhennyksistä sekä käyttöpääoman ja investointien omarahoituksesta.

Rahoitustuloksen pitäisi olla positiivinen lyhyelläkin aikavälillä, kestävä kehitys edellyttäisi, että yrityksen tulo-rahoitus kattaisi vähintäänkin lainojen lyhennystarpeen. Mikäli rahoitustulos on negatiivinen, ei lainojen lyhennyksiin ja voitonjakoon ole riittänyt lainkaan tulo-rahoitusta. Negatiivinen rahoitustulos on yleensä merkki siitä, että yritys on joutunut kattamaan juoksevia rahoituskulujaan joko lisävelalla tai purkamalla likviditeettiään. Luku on toimialakohtainen.

10.1.4 Nettotulosprosentti

$$\text{Nettotulosprosentti} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

$$\text{Nettotulos} = \text{liiketulos} +/ - \text{rahoituserät} +/ - \text{verot}$$

Nettotulosta pidetään yleisesti yrityksen varsinaisen toiminnan tuloksena. Nettotuloksessa ei ole mukana tuloslaskelman satunnaisia eriä ja tilinpäätössiirtoja, joten se ei välttämättä ole sama kuin tuloslaskelman viimeisen rivin voitto tai tappio. Nettotulosprosentti ilmaisee yrityksen säännöllisen toiminnan voitto-osuuden liikevaihdosta. Nettotuloksen riittävyys ja vaadittava vähimmäistaso määräytyvät pääosin yrityksen voitonjakotavoitteiden mukaan.

10.1.5 Oman pääoman tuotto-prosentti (ROE)

$$\text{Oman pääoman tuotto-prosentti} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Oikaistu oma pääoma keskimäärin}} * 100$$

Yrityksen oma pääoma koostuu omistajien alkuperäisistä pääomasijoituksista sekä heidän yritykseen jättämistään voitoista. Oman pääoman tuotto-prosentti kertoo, kuinka paljon omalle pääomalle on kertynyt tuottoa tilikauden aikana.

Vertailukelpoisuutta heikentävät suuret investoinnit, jotka eivät ole ehtineet tuottaa tilikaudella tuloa. Pieni oma pääoma voi joskus kasvattaa oman pääoman tuoton korkeaksi, vaikka euromääräinen tulos on hyvinkin niukka. Oman pääoman riskisyyden vuoksi tulisi oman pääoman tuoton nousta aina markkinoilta saatavan riskittömän sijoituksen tuottoa korkeammaksi. Mitä riskisemmästä yrityksestä on kysymys, sitä suurempi tulee riskilisän ja oman pääoman tuottotason olla.

10.1.6 Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI)

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto-%} = \frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin}} * 100$$

$$\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin} = \text{tilikauden alun ja tilikauden lopun keskiarvo}$$

$$\text{Sijoitettu pääoma} = \text{oma pääoma} + \text{korolliset velat}$$

Sijoitetun pääoman tuotto-% mittaa tuottoa, joka on saatu yritykseen sijoitetulle, korkoa tai muuta tuottoa vaativalle pääomalle. Tunnusluvussa yrityksen tulos on suhteutettu sen saamiseen tarvittuihin resursseihin eli yrityksen sitomaan pääomaan.

Tunnusluvun vertailukelpoisuutta eri yritysten välillä heikentävät suuret investoinnit sekä arvonkorotukset. Pienet pääomat saattavat joskus kasvattaa pääoman tuoton korkeaksi, vaikka euromääräinen tulos on vähäinen. Tunnusluvun vertailtavuutta eri yritysten kesken saattaa myös heikentää se, että aina ei ole käytettävissä luotettavaa tietoa yrityksen taseen vieraan pääoman jakamiseksi korolliseen ja korottomaan osaan. Sijoitetun pääoman tuotto-% voidaan pitää tyydyttävänä, jos se vähintään yhtä suuri kuin yrityksen vieraan pääoman keskimääräinen korkoprosentti.

10.2 Vakavaraisuus

10.2.1 Omavaraisuusaste (%)

$$\text{Omavaraisuusaste (\%)} = \frac{\text{Omat varat}}{\text{Oikaistun taseen loppusumma} - \text{tehtyyn työhön perustuvat ennakkomaksut}} * 100$$

$$\begin{aligned} \text{Omat varat} = & \text{taseen oma pääoma} + \text{vapaaehtoiset varaukset} \\ & + \text{poistoero verovelalla vähennettynä} \\ & + \text{oman pääoman ehtoiset pääomalainat siihen määrään asti,} \\ & \text{että sidottu pääoma tulee katetuksi} \end{aligned}$$

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen vakavaraisuutta, tappion sietokykyä sekä kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Tunnusluvun arvo kertoo, kuinka suuri osuus yhtiön

varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla. Taseen omat varat muodostavat yrityksessä puskurin mahdollisia tappioita vastaan, omavaraisuusaste kuvaa näiden puskureiden tasoa. Omavaraisuusaste katsotaan hyväksi, jos se on suurempi kuin 35 %.

Tunnuslukua käytettäessä on huomioitava, että yrityksen taseissa käyttöomaisuuden käyvät arvot saattavat joskus poiketa selvästi omaisuuden tasearvoista. Tase myös kuvaa vain yhden päivän tilannetta. Mikäli tilinpäätösajankohta ajoittuu epänormaaliin tasetilanteeseen esim. varastojen arvo tai velat ovat normaalia suuremmat, niin omavaraisuusaste voi saada normaalia heikompia arvoja.

10.2.2 Nettovelkaantumisaste (Net Gearing)

$$\text{Nettovelkaantumisaste} = \frac{\text{Korolliset velat} - \text{likvidit rahavarat}}{\text{Omat varat}} * 100$$

$$\begin{aligned} \text{Omat varat} = & \text{taseen oma pääoma} + \text{vapaaehtoiset varaukset} \\ & + \text{poistoero verovelalla vähennettynä} \\ & + \text{oman pääoman ehtoiset pääomalainat siihen asti,} \\ & \text{että sidottu oma pääoma tulee katetuksi} \end{aligned}$$

Nettovelkaantumisaste kuvaa yrityksen velkaantuneisuutta. Tunnusluku mittaa yrityksen korollisen nettovelan ja oman pääoman suhdetta. Mitä korkeampi tunnusluvun arvo on, sitä korkeampi on myös yrityksen velkaantuneisuus.

Mikäli tunnusluvun arvo on negatiivinen, on yritys käytännössä nettovelaton. Tällöin korollista velkaa ei ole, tai ne voidaan maksaa takaisin yrityksen kassavaroista. Nettovelkaantumisaste voidaan katsoa hyväksi, jos se on pienempi kuin 60 %. Kun tunnusluvun arvo on 100, tarkoittaa se käytännössä sitä, että yrityksen omistajien ja rahoittajien pääomapanokset ovat yhtä suuret. Tällöin yrityksen rahoitustilannetta voidaan pitää vielä jokseenkin tasapainoisena.

10.2.3 Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti (Kokonaisvelat (%) liikevaihdosta)

$$\text{Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti} = \frac{\text{Oikaistun taseen velat}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

Suhteellinen velkaantuneisuus mittaa yrityksen kokonaisvelkojen suhdetta toiminnan laajuuteen.

Tunnusluku on toimialakohtainen. Sen perusteella voidaan arvioida yrityksen käyttökatevyyttä. Mitä korkeampi on suhteellinen velkaantuneisuus, sitä suurempi tulee käyttökateen olla, jotta yritys selviytyy vieraan pääoman hoitovelvoitteista.

10.3 Maksuvalmius

10.3.1 Quick ratio

$$\text{Quick ratio} = \frac{\text{Lyhytaikaiset saamiset} + \text{rahat ja pankkisaamiset} + \text{rahoitusarvopaperit}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{lyhytaikaiset saadut ennakkomaksut}}$$

Tunnusluku mittaa yrityksen kykyä selviytyä lyhytaikaisista veloistaan nopeasti rahaksi muutettavilla omaisuuserillään. Quick ratio kuvaa yrityksen kassavalmiutta ja rahoituspuskurien tilaa. Tunnusluvun luotettavuutta heikentää se, että tunnusluku lasketaan yhden ajankohdan — tilinpäätösajankohdan — perusteella. Tunnusluku ei välttämättä anna oikeaa kuvaa yrityksen tyypillisestä maksuvalmiudesta tilikauden aikana. Tunnuslukua käytettäessä on syytä tarkastella erityisesti luvun kehitystä. Viitteellisten ohjearvojen mukaan yrityksen maksuvalmius katsotaan hyväksi, kun luvun arvo on vähintään 1, jolloin yrityksen rahoitusomaisuus kattaa täysin lyhytaikaisten velkojen määrän.

10.3.2 Current ratio

$$\text{Current ratio} = \frac{\text{Vaihto-omaisuus} + \text{lyhytaikaiset saamiset} + \text{rahat ja pankkisaamiset} + \text{rahoitusomaisuusarvopaperit}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma}}$$

Current ratio mittaa yrityksen maksuvalmiutta ja rahoituspuskuria tilinpäätöshetkellä. Current ratiossa tarkasteluperspektiivi on hieman pitempi kuin Quick ratiossa. Current ratiossa nopeasti rahaksi muutettaviin eriin luetaan mukaan myös yrityksen vaihto-omaisuus. Tunnusluvun tulkinnassa on tarkasteltava erityisesti luvun kehitystä. Viitteellisten ohjearvojen mukaan yrityksen maksuvalmius katsotaan hyväksi, kun luvun arvo on vähintään 2.

10.3.3 Rahoitustulosprosentti

$$\text{Rahoitustulosprosentti} = \frac{\text{Rahoitustulos}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

$$\text{Rahoitustulos} = \text{nettotulos} + \text{poistot ja arvonalennukset}$$

Rahoitustulos kertoo, kuinka paljon yrityksen varsinainen liiketoiminta tuottaa tulorahoitusta. Rahoitustulosprosentti kuvaa yrityksen kykyä suoriutua liiketoiminnan tuotoilla lainojen lyhennyksistä sekä käyttöpääoman ja investointien omarahoituksesta sekä voitonjaosta.

Rahoitustuloksen pitäisi olla positiivinen lyhyelläkin aikavälillä, kestävä kehitys edellyttäisi, että yrityksen tulorahoitus kattaisi vähintäänkin lainojen lyhennystarpeen. Mikäli rahoitustulos on negatiivinen, lainojen lyhennyksiin ja voitonjakoon ei ole riittänyt lainkaan tulorahoitusta ja on merkki siitä, että yritys on joutunut kattamaan juoksevia rahoituskulujaan joko lisävelalla tai purkamalla likviditeettiään.

10.4 Toiminnan laajuus

10.4.1 Liikevaihto

Liikevaihto antaa karkean kuvan toiminnan laajuudesta. Liikevaihdon muutos kuvaa toiminnan kasvua tai supistumista. Toiminnan todellisen kasvun arvioimiseksi tulisi ottaa huomioon inflaation vaikutus.

10.4.2 Henkilöstö keskimäärin

Henkilöstömäärä on liikevaihdon ohella keskeinen yritystoiminnan volyymimittari. Tunnusluvussa henkilöstömäärä ilmoitetaan vuotuisena keskiarvolukuna.

Yritysten välistä vertailua vaikeuttaa se, että yritys voi ostaa henkilöstöpalveluita myös ulkopuolisina palveluina, jolloin käytetty työmäärä ei näy henkilöstön lukumäärässä. Myöskään keskimääräiset henkilöstöluvut eivät aina ole keskenään verrannollisia, vaan voivat sisältää mm. lomautettua henkilöstöä. Yritysten käyttämä laskentatapa voi myös vaihdella osa-aikaisen ja määräaikaisen henkilöstön laskennassa.

10.4.3 Liikevaihdon kasvuprosentti

$$\text{Liikevaihdon kasvuprosentti} = \frac{\text{Liikevaihto} - \text{edellinen liikevaihto}}{\text{Edellinen liikevaihto}} * 100$$

Liikevaihdon kasvuprosentti mittaa yrityksen liiketoiminnan kasvukehitystä. Lukuun voi vaikuttaa joskus myös yritysrakenteessa tapahtuneet muutokset. Yritys voi kasvaa ostamalla liiketoimintaa tai supistua myymällä liiketoimintaansa. Minimim kasvulle asettaa lähinnä vuotuinen inflaatio. Mikäli kasvu ei ylitä inflaatiota, ei yritys ole saanut aikaan reaalista kasvua.

10.4.4 Jalostusarvoprosentti

$$\text{Jalostusarvoprosentti} = \frac{\text{Jalostusarvo}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

$$\text{Jalostusarvo} = \text{liiketulos} - \text{käyttöomaisuuden myyntivoitot} + \text{poistot} \\ + \text{henkilöstökulut}$$

Jalostusarvo kuvaa yrityksen hankkimilleen tavaroille ja palveluille tuottamaa lisäarvoa. Jalostusarvo osoittaa, minkä verran yritys on omalla toiminnallaan, työntekijöidensä työllä ja käytettävissä olevalla laitteistolla lisännyt ostettujen aineiden ja ulkopuolisten palveluiden arvoa.

Jalostusarvon nostaminen merkitsee yleensä parempaa kannattavuutta ja toiminnan tehokkuutta. Yleissääntönä voidaan sanoa, että mitä enemmän tuotteeseen liittyy palvelua, sitä suurempi on jalostusarvo.

10.5 Tehokkuus

10.5.1 Liikevaihto/hlö

$$\text{Liikevaihto/hlö} = \frac{\text{Liikevaihto}}{\text{Henkilöstömäärä keskimäärin}}$$

Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan yritysten kesken. Yritysten välistä vertailua vaikeuttaa se, että yritys voi ostaa henkilöstöpalveluita myös ulkopuolisina palveluina, jolloin käytetty työmäärä ei näy henkilöstön lukumäärässä.

10.5.2 Jalostusarvo/hlö

$$\text{Jalostusarvo/hlö} = \frac{\text{Jalostusarvo}}{\text{Henkilöstömäärä keskimäärin tilikauden aikana}}$$

$$\text{Jalostusarvo} = \text{liiketulos} - \text{käyttöomaisuuden myyntivoitot} + \text{poistot} \\ + \text{henkilöstökulut}$$

Jalostusarvo kuvaa yrityksen hankkimilleen tavaroille ja palveluille tuottamaa lisäarvoa, jolloin jalostusarvo / henkilö kuvaa tuotetun lisäarvon määrää yhtä työntekijää kohden.

Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan yritysten kesken. Tällöinkin vertailua vaikeuttaa se, että osa yrityksen työpanoksesta voidaan ostaa ulkoisina palveluina, jolloin todellinen työpanos ei näy yrityksen henkilöstökuluissa.

10.5.3 Henkilöstökulut/hlö

$$\text{Henkilöstökulut/hlö, vuodessa} = \frac{\text{Henkilöstökulut (12 kk)}}{\text{Henkilöstön määrä keskimäärin}}$$

$$\text{Henkilöstökulut/hlö, kuukaudessa} = \frac{\text{Henkilöstökulut (12 kk)}/13}{\text{Henkilöstön määrä keskimäärin}}$$

Kuukausittaisessa tunnusluvussa 12 kuukautta vastaavat vuotuiset henkilöstökulut jaetaan luvulla 13, koska henkilöstökulujen katsotaan sisältävän lomarahoja yhden kuukauden palkan verran. Yritysten välistä vertailua vaikeuttaa se, että yritys voi ostaa henkilöstöpalveluita myös ulkopuolisina palveluina, jolloin käytetty työmäärä ei näy henkilöstön eikä henkilöstökulujen määrässä. Myöskään keskimääräiset henkilöstöluvut eivät aina ole keskenään verrannollisia.

10.5.4 Myyntisaamisten kiertoaika

$$\text{Myyntisaamisten kiertoaika (päivää)} = \frac{365 * \text{myyntisaamiset}}{\text{Liikevaihto}}$$

Tunnusluku ilmoittaa, kuinka monta päivää yrityksen liikevaihto on keskimäärin saamisina, ennen kuin se saadaan rahana kassaan. Luku mittaa yrityksen perinnän tehokkuutta ja toisaalta yrityksen asiakkailleen antamia maksuaikoja. Myyntisaamisten kiertoajan pitäisi olla lyhyempi kuin ostovelkojen kiertoajan.

Tunnusluvun heikkoutena on sen sitoutuminen tilinpäätösajankohtaan. Tilinpäätöspäivänä myyntisaamiset saattavat olla normaalista poikkeavat. Myyntisaamisiin sisältyy myös usein eriä, jotka eivät sisälly liikevaihtoon esim. liikevaihtovero, kuljetukset, käyttöomaisuuden myynti ja valmistevero.

10.5.5 Ostovelkojen kiertoaika

$$\text{Ostovelkojen kiertoaika (päivää)} = \frac{365 * \text{ostovelat}}{\text{Aine-ja tarvikeostot}}$$

Ostovelkojen kiertoaika kertoo, kuinka paljon yritys on käyttänyt tavarantoimittajien rahoitusta ostojensa rahoitukseen. Kiertoajan arvo kertoo, kuinka monessa päivässä yrityksen ostot keskimäärin maksetaan. Kiertoajan pidentyminen on usein merkki heikentyneestä maksuvalmiudesta. Nyrkkisääntönä ostovelkojen maksuajan suhteen on pidetty sitä, että maksuajan pitäisi ylittää hieman myyntisaamisten maksuaika.

Tunnusluvun heikkoutena on sen sitoutuminen tilinpäätösajankohtaan. Tilinpäätöspäivänä ostovelat saattavat olla normaalista poikkeavat.

10.6 Mediaanit ja kvartiilit

Kvartiilin laskemista varten tunnusluvun arvot on asetettu järjestykseen pienimmästä suurimpaan. Alakvartiili osoittaa, että 25 prosentilla yrityksistä kyseinen tunnusluku on alakvartiilia pienempi ja 75 prosentilla yrityksistä tunnusluvun arvo on tätä suurempi. Mediaani on keskimäinen havainto suuruusjärjestykseen asetetuista arvoista, jolloin 50 prosenttia havainnoista ovat mediaania suurempia ja vastaavasti 50 prosenttia tätä pienempiä.